

WAKITÀ UWANA POL ATSETSÈR À AZLA ROM

Lettre de Paul aux Romains

Pol aɸàh ayyi à azlamèna gudəŋ Rom

¹ Gi Pol, la uwana gətsetser wakità uwanay, gi uwana gi mayà aŋa Yesu Kristu. Zəzagəla akəsàni gi, kà gi aŋa magay masla matapla aŋha, kà gi aŋa maz gay marabəŋ à azladza.

² Gay marabəŋ uwanay kà, Zəzagəla apəh à anu à ahəŋ, kà masləl à anu à waŋ la paŋaw aŋa azlamèna mapəh à atà gay ahəl la awtəy dagay uwarà, bokuba uwana matsetserayga la wakità Zəzagəla la abà. ³ Apəhay lakəl aŋa Kona aŋha, Sufəl gami Yesu Kristu, la kaslà uwana asà à gudəŋ à vok, agà mayyi à tsəh ala aŋa David. ⁴ Ama la kaslà uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay agəɸàŋ à afik kà Kona aŋha, la ndzəɸa ŋgaha ahənàŋ ala la ndzəɸa aŋa Masasəɸok aŋha. ⁵ Kà madegolay masla aya à uwana Zəzagəla apakà gi ala kà masləlay aŋha, kà gi aŋa mad maz gay aŋha à azladza tsəhay gesina, kà atà aŋa maɸiŋal gəl à vok, ŋgaha kà atà makəs masla gay aŋha, kà atà aŋa masləkaw Yesu Kristu. ⁶ Akul, azla Rom babay akul la abà, à uwana Zəzagəla azalà à akul, kà akul aŋa magay azlaaŋa Yesu Kristu. ⁷ Gay gà la uwaga, gətsetser à akul, akul gesina uwana la Rom: “Zəzagəla awoya akul, Zəzagəla azalà à akul, kà akul aŋa magay azlaaŋha. Zəzagəla Baba, la Sufəl gami

Yesu Kristu, kà vok ahamà atà kà akul, ngaha tavà à akul lapiya.”

Asa à Pol kà aña manəŋ

azlaməna madinjal gəl à vok à gay la Rom

⁸ A dadəŋ kà, kikay gəgodf à Zəzagəla gulo kà aŋkul gesina, kà uwana azladza la gudəŋ la vok gesina kà, tapəhay lakəl aña madinjal gəl à Yesu Kristu à vok aŋkul. Kikay gəgodf à Zəzagəla kà Yesu Kristu. ⁹ Baməraka mbaw, uwana gədəv kudfa à Zəzagəla kà, gədəv kudfa kà aŋkul, gi la madəv kudfa la abà. Uwanay gəpəhay kà, Zəzagəla kà asəl kà dziriga, gədfəhəŋ sləray aŋha ndzer la ləv tekula, ngaha gəz gay marabəŋ lakəl aña Kona aŋha. ¹⁰ Gədəv kudfa koksikoksi kà masla aña mav à gi tetəvi lagonay, à baŋa asal kà gi aña mad à awtày à slaka aŋkul. ¹¹ Asa à gi, kà gi aña maduw à awtày à slaka aŋkul ndzer, kà anu aña makal tatak, uwana Masasədfok Zəzagəla av à gi, ngaha kà madzərədfəh akul ala aya. ¹² Gədagodfay, gəgodf kà anu gesina mədzərədfəh vok ala. Kadzərədfawgəla kà uwana kadinjaw gəl à Kristu à vok, ngaha gədzərədfəhakulla kà uwana gədinjal à masla à vok babay.

¹³ Azladedə, sələw kà, gədzagəh mad à awtày manəŋ akul à gay, ama gəbəzà à tetəvi aw. Asà à gi mad à awtày kà madəh sləray la tataka aŋkul la abà bokuba uwana gədfəhəŋ la azlatsəhay dza anik la abà babay. ¹⁴ Zəzagəla afà à gi sləray uwanay à gəl. La kità leri gulo gəz gay marabəŋ à azladza uwana tawur gəl, la azladza uwana

tasəl tatak aw, gəzəŋ à azlauwana tadzeŋay la azlauwana tadzeŋay aw gesina. ¹⁵ Gay gà la uwaga, gəyàh tetəvi la iyaw tugwi kà mazakullan gay marabəŋ à akul azladza la Rom babay.

Ndzəɗa aŋa gay marabəŋ

¹⁶ Ziruwɪ aza à gi kà maz gay marabəŋ aw. Gəɗəɗ gay ləv kà mazaŋ gay marabəŋ, kà uwana ndzəɗa aŋa Zəzagəla la gay uwaga la abà, kà mabəl azlauwana tadiŋ gəl à Yesu à vok gesina. Teraŋa azla Yahudiya dadàŋ, ŋgaha azlauwana azla Yahudiya aw. ¹⁷ Gay marabəŋ uwaga la uwana apəhla ala kà, kakay Zəzagəla apaka kəla azladza ala dziriga la huma aŋha mi. Tetəvi uwaga adzəka vok kà la madiŋ gəl à masla à vok pəra. Bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà kà: Dza uwana Zəzagəla apakəŋ ala dziriga la huma aŋha, kà uwana adiŋ gəl à Yesu à vok, kà masla la uwana la sifa dziriga.

Azladza gesina azlaməna tsakana

¹⁸ Ndzer, Zəzagəla apəh à anu la paraka kà masla la mapak ləv gà dagay la zagəla kà tsakana gesina uwana azladza tadehəŋ, ŋgaha kà uwana tasləkaway Zəzagəla aw. Adàɗaha à atà seriya à gəl, kà uwana la tatak mawisiga uwaga tadehəŋ kà adəɗ gay à azladza à ahəŋ kà masəl dziriga. ¹⁹ Zəzagəla adàɗukw à atà seriya à gəl, kà uwana tetəvi uwana à naka tasəla masla kà dazuwaya, kà uwana Zəzagəla la gəl aŋha kà, adapəhatàla, ama tanəfà aw. ²⁰ Dza adanəŋ masla ɗikidiki aw. Ama la maŋal gudəŋ à vok tsərəh à lakana la uwana, azladza taslala vok aŋa masəlay

lakəl aṇa tatak uwana adfahàṅ. Uwaga paraka, masla la ndzəɗa uwana atetuway d̄ikidiki aw. Ngaha adzad̄a ala babay, kà masla kokud̄a gəl aṇha la uwana Zəzagəla. Kà uwaga à uwana Zəzagəla ad̄abasatan̄ aw, tetuwa. ²¹ Teked̄ika tasəl, kà Zəzagəla la ahəṅ nəma, ama tasləkaw masla, bokuba uwana azlayla kà vok aw, kikay tagod̄al aw. Madzugway aṇatà kà deydayga pəra, tasəl uwana tad̄ehəṅ aw, tadza à ahəṅ kà la mələs la abà. ²² Madzugway aṇatà kà: ‘Anu azlamatsihila gà’, tagod̄, ama tsa tatsaha ala aw, ²³ kà aṇa masləkaw Zəzagəla uwana la mazləbay, ṅgaha uwana amətsay d̄ikidiki aw. Kà atà kà, tasak à uwaga, tasləkaw kà azlamazlazlay. Tad̄fahàṅ kà azlatatak uwana la maftsa vok aṇa azladza uwana tamatsay, azlaanik bokuba azlatatak uwana taday la huɗ la vəd̄fah, ṅgaha azlaanik bokuba azlatatak mahoyay la zagəla, kà tasləkaw kà azlauwaga pəra. ²⁴ Kà mad̄ehəṅ aṇatà uwaga à uwana Zəzagəla askàt̄ala à ahəl la tsəh ala, kà atà aṇa mad̄ah azlatatak mawisiga, uwana asa à ləv aṇatà, la kità tad̄faha azlatatak ziruwi gà, kà atà à atà. ²⁵ Dziriga aṇa Zəzagəla kà tasàkal, tanəfa fida. Tasləkaw kà azlatatak uwana Zəzagəla aṇalàh la ahəl aṇha, ama tasləkaw masla uwana aṇal tatak gesina aw. A naka tasləkaway kà masla aṇa koksikoksi la uwana. Amen.

²⁶ Gay gà la uwaga à uwana, Zəzagəla asakàt̄ala à ahəl la tsəh ala, kà atà aṇa mad̄ehəṅ azlatatak uwana asa à ləv aṇatà. Azlamis tasàk azlazil, ṅgaha tatsatsəl̄ah vok kà atà kà atà mis

mis, uwana naka azlayla kà vok aw. ²⁷ Azlazil babay tafahaṅ kalkal la uwaga, tasak azlamis la tsəh ala kà matsatsəlah vok kà atà kà atà zil zil. Azlazil tafaha tatak ziruwì gà kà atà, tabiya seriya à gəl aṅatà, la tsakana aṅatà uwana tafahaṅ.

²⁸ Uwana azladza uwanay takweska masəl Zəzagəla kà, Zəzagəla asakàtala la ahəl la tsəh ala, ṅgaha kà madzugway aṅatà aṅa magay mawisiga kaykay, kà atà madəh azlatatak uwana azlayla kà vok kà madehəṅ aw. ²⁹ Azlatatak mawisiga gesina adahən ləv aṅatà ala, takəd yewdi à tatak aṅa azladza anik à vok, azlamaksafər, tadəh maṅor, azlaadi, takəd dza, tabay vok gay, azlademdem bokuba azlahayyan, tadala dza la gay. ³⁰ Takal dza ala, atà azlaməna məzam aṅa Zəzagəla, tatsak magodəhay à azladza anik à gəl, azlazlapay takəslay, bə gotənaṅ tayyi à tsəh azlatsakana anik anik aya, takəs gay aṅa azlababa aṅatà fikiḍiki aw. ³¹ Tasəl gəl aya aw, tagədəṅ gay aṅatà à afik aw, tasəl mawoy dza aya aw, vok ahamaà atà kà azladza anik aw. ³² La paraka azladza uwaga tasəl kà mapəhay aṅa Zəzagəla la ahəṅ, ṅgaha kəla dza uwana adəh tsəhay sləray mawisiga uwanay kà, mamətsay atədal à gəl, ṅgaha bə uwaga tada à huma à gay la madəh mawisiga, ṅgaha tazləba azladza uwana tadəh mawisiga uwaga babay.

2

Seriya aṅa Zəzagəla kà dziriga gà

¹ Kak uwana ‘Gi masla madfàh seriya à azladza anik à gəl’, kagod, kasəl la gəl anək kà, kadàtəfay la huma seriya aña Zəzagəla aw, baməraka kadàgay uwi. Ndzer, la gay anək la uwana kàdabiyla vok seriya à gəl. ² Məsəl kà delga à baña Zəzagəla adfàh seriya à azlaməna madfàh mawisiga uwaga à gəl. ³ Kak dza, uwana kadfàh seriya à azladza anik uwana à gəl tadfàh tsəhay mawisiga uwaga, tsa kak babay kadəhəŋ kà kiya anətà ma? ‘Gədatəfay la huma seriya Zəzagəla’, kagod takay? ⁴ Awma kapəsew Zəzagəla, kà uwana masla kà dza delga, ŋgaha akuday la tsetsi dadəŋ aŋha. Səl kà, baña adahaŋ kiya uwanay kà, kà uwana asal kà kapəh gay la ləv ala aw takay? ⁵ Ama kak dzaŋdzaŋ, asa à ka mapəh gay la ləv ala aw. Kak la gəl anək kasəg vok seriya à gəl. Zəzagəla adàdukw à ka seriya à gəl. La kità kà, seriya aŋha adəkəs ka, la kaslā uwana mapak ləv aŋha adəpəhla vok ala la mavakay uwana adədah seriya dziriga aŋha la huma azladza gesina. ⁶ Adəpəl masik aŋha à uwabeyuwi la kəla sləray aŋha. ⁷ Azladza tawədfàh vok à uda, asa à atà kà Zəzagəla adala atà à mazləbay aŋha à abà, ŋgaha Zəzagəla aña masəl atà, la masəl atà kà, masla avà à atà sifa adəv à gay aw. Sifa adəv à gay aw uwaga kà, Zəzagəla adəvəy kà à tsəhay atà uwaga. ⁸ Ama azladza anik uwanay tafa asik à Zəzagəla à gəl, takweskà dziriga, say mawisiga la uwana tanəfa. Ndzer, kà aña azlatsəhay dza uwaga kà Zəzagəla adəpaka à atà ləv à gəl anətà, ŋgaha adədukw à atà seriya à gəl. ⁹ Kà aña azladza gesina uwana tadfàh mawisiga kà, tadàsa ŋgərpa zlazladaga;

teran̄a dadàŋ kà azla Yahudiya, ŋgaha la lig la ahəŋ azlatsəhay anik anik gesina aya. ¹⁰ Ama azlauwana tawādàh vok à uda kà madàh delga kà, masla adàvà à atà mazləbay, Zəzagəla adàsəl atà, adàvà à atà lapiya; teran̄a adàvày à azla Yahudiya dadàŋ, la lig la ahəŋ à azlatsəhay anik anik gesina babay. ¹¹ Kà uwana Zəzagəla kà avàh dza mavàhay aw.

¹² Azlauwana azla Yahudiya aw kà, atà kà, tasəl mapəhay uwana Zəzagəla apəh à Musa à ahəl aw. Baŋa atà tadaha tsakana kà, tadàzila kiya uwaga, kokudfa magur atà la mapəhay uwaga. Ama azla Yahudiya kà tasəl mapəhay aŋa Musa, azlauwana tadaha tsakana la masəl mapəhay uwaga, seriya adəkəs atà, kà la uwaga suwan̄. ¹³ Kà uwana Zəzagəla adəpaka dza ala dziriga la huma aŋha la masəl mapəhəy pəra aw, say la madàh uwana apəh à abà, kiya uwaga kà agay dziriga la huma Zəzagəla. ¹⁴ Iyay nəma, azlatsəhay anik uwana azla Yahudiya aw kà, tasəl mapəhay aŋa azla Yahudiya aw, ama vərđi anik anik la gəl aŋatà tafəhəŋ azlatatak uwana la tetəvi aŋa mapəhay uwatà la ama. La madəhəŋ kiya uwaga, baməraka tasəl madàh tatak dzəba aŋha səla aw gà. ¹⁵ Uwanay asal magoday la madz à ahəŋ aŋatà la abà kà, Zəzagəla afà mapəhay uwanay à ləv aŋatà à tsəh, kà atà aŋa masəlay uwana naka tafəhəŋ. Kiya uwana ləv aŋatà apəhatàla, kà uwana vərđi anik awul atà à gəl kà tafəhəŋ delga, ŋgaha vərđi anik awul atà à gəl kà tafəhəŋ mawisiga. ¹⁶ Ama lakəl aŋa azlatatak uwana

gəpəh à akul la abanay kà, adàsa à uda la dazuwaya la mavakay uwana Zəzagəla adàsləl Yesu Kristu à waŋ kà maɖàh seriya à azladza à gəl. Adàɖàh seriya à azlatatak mahadəhəŋga uwana la ləv aŋatà la tsəh. Uwana gəpəh à akul la abanay kà, asa à uda kà la gay marabəŋ uwanay la abà gəzaŋ.

Azla Yahudiya takəs mapəhay aŋa Zəzagəla aw

¹⁷ Akul azla Yahudiya uwana: ‘Anu azla Yahudiya’, kagodəw, kafaw gəl aŋkul kà à mapəhay uwanay à afik, katsaw zlapay la magodəw kà: ‘Anu kà, məsəl Zəzagəla’, kagodəw. ¹⁸ Ŋgaha kasəlaw mawoyəŋ aŋa Zəzagəla, ŋgaha la mapəhay uwana atapakulla, kà akul aŋa mayahani uwana delga. ¹⁹ Madzugway aŋkul kà: ‘Anu azlaməna makas azlaguləf à ahəl’, kagodəw. ²⁰ Ŋgaha kagodəw aya kà: ‘Mapəhay aŋa Zəzagəla, kà aŋa azladza uwana tasəl tatak aw’, kagodəw. Kagodəw aya kà: ‘Məɖàh à azladza uwana à ahəŋ azlaguɖguɖ la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh’. Kagodəw aya kà: ‘Mapəhay aŋa Zəzagəla atapanula masəlay, la dziriga aŋha gesina’, kagodəw. ²¹ Iyay zlà, kà mana kapəhawla tetəvi à azladza anik à ama kà, mana kapəhawla à gəl aŋkul aw zlà ma? Kazaw sayda à azladza kà mad à gəl aw, ama kà mana akul kà kadaw à gəl ma? ²² ‘Kadaw à gəl gaw aw’, kagodəw à azladza, kà mana akul kà, kadaw à gəl gaw ma? Akul kafahaw akur à ahəŋ kà maɖàh mazlazlay, ama kà mana akul kahəlaw azlatatak, uwana la gəy mazlazlay la aku ma?

²³ Kayyà, katsaw zlapay kà kaykay la magodfay kà: 'Məsəl mapəhay aña Zəzagəla', kagodfaw, ama kà kalawla mapəhay aña ala, kiya uwaga kà, kawisaw sləm aña Zəzagəla ala. ²⁴ Kà uwaga à uwana tatsetsèr à wakità aña Zəzagəla à abà, kà azlatsəhay dza anik tawis sləm aña Zəzagəla ala kà, kà madfehəŋ aŋkul, akul azla Yahudiya.✧

²⁵ Akul azla Yahudiya kà, kadavaw vok à uda, kà mapəhla ala kà akul aña Zəzagəla. Ama baña kanəfaw mapəhay lela aw kà, makədəv vok à uda aŋkul kà deyday pəra. ²⁶ Baña dza uwana makədəv à uda gə aw, ama anəfa kà mapəhay, masla kà kalkal bokuba makədəv à uda gə. ²⁷ Dza uwana makədəv à uda aw gə, ama anəfa mapəhay, adəkəlla à akul ala ziruwı à gəl, à akul uwana kasəlaw mapəhay la gay aña makədəv vok à uda nəma, ama kanəfaw aw. ²⁸ Hadfay ma, magay zil Yahudiya ma la gay gə pəra takay? Awan, say la makədəv vok à uda, uwana aña Zəzagəla, awkà gay makədəvani sləb vok à vədah, uwana azladza tanəŋəŋ la yewdi pəra aw. ²⁹ Ama magay zil Yahudiya kà, aguwa à uda kà la ləv la tsəh, ŋgaha makədəv vok à uda kà agay kà aña ləv uwana Masasədok Zəzagəla, apəhla ala awkà la mapəhay uwana tatsetser aw, uwaga anəkudfa məbəzal mazləbay la slaka azladza aw, ama la slaka Zəzagəla.

3

¹ Baña kiya uwaga ma, magay zil Yahudiya ma, mana akəs vok ma? Makədəv vok à uda ma, azlak anu takay? ² Hadfay, aduwa vok gesina,

✧ 2:24 2.24 Yesayya 52.5

teran̄a dadàŋ kà, Zəzagəla afà gay aŋha kà atà à ahàl. ³ Iyay zlà, kakay mədagod̄ay la lagwa ma? Tsa azlaanik la tataka aŋatà la abà kà, tanəfa gay uwaga aw ma? Kadzugwaw ma Zəzagəla kà adàdfah uwana apəh aw takay? ⁴ Awan̄! Bà amiyaka azladza gesina azlaməna fida babay kà, ndzer Zəzagəla adàdfah dziriga aŋha. Bokuba uwana tatsetsèr à wakità aŋa Zəzagəla abà kà:

'Kak Zəzagəla: Baŋa kabadmà à azladza gesina tasəlay kà kapəh dziriga, amiyaka tapuwa à ka gudzi à gəl kà kadàkədfasl atà.'[✧]

⁵ Lagwa zlahaw azladza anik tagod̄ay kà, 'Mawisiga uwana mədəhəŋ kà, azlaka à azladza' tagod̄ay, 'Kà Zəzagəla kà adəhəŋ mawisiga aw'. Gay ma uwala à uwana mədàwulla atà ala la? Məgod̄ay kà Zəzagəla kà adəhəŋ mawisiga la matərəbay, mədàgod̄ay ay? Uwanay gəpəh kà bokuba uwana azladza tapəhay. ⁶ Aŋa kiya uwaga ma, Zəzagəla ma dziriga aw zlà ma ay? Awan̄, kiya uwaga aw. Agayŋa Zəzagəla agay dziriga aw kà, naka aslala vok aŋa madàh seriya à gudəŋ à vok à gəl takay? ⁷ Zlahaw, azladza anik tagod̄ay babay kà: 'Fida uwana mədəhəŋ kà, azlaka kà azladza aŋa masəl dziriga aŋa Zəzagəla, kiya uwaga kà tadàzłəb masla kà uwaga. Tsa baŋa kiya uwanay kà, anu azlaməna tsakana ma, la tetəvi uwali zlà ma li?' ⁸ Kiya uwaga azlaanik tagod̄: 'Mədàh mawisiga kà masəlay kà Zəzagəla kà masla mawoyəŋ, ma adəhəŋ mi?', tagod̄. Azlaanik tatugw à gi mawisiga à vok, tagod̄ kà: Gi babay kà, gi

---

✧ 3:4 3.4 Mahabay 51.4

gədzugway kà kiya uwaga. Zəzagəla adəfah seriya à azladza uwaga à gəl, kà uwana seriya uwaga kà azlayla à atà kà madukwatəŋ à gəl aŋa Zəzagəla.

Dza dziriga la ahəŋ amiyaka tekula aw

⁹ Lagwa ma, anu azla Yahudiya ma məduwa azladza anik takay? Awaŋ. Tetuwa məduwa azladza anik aw. Gədapəha à akul, kà azla Yahudiya la azladza anik anik gesina, kà anu la tsəh makoray aŋa tsakana. ¹⁰ Iyay, bokuba uwana tatsetsèr à wakitə Zəzagəla à abà:

'Dza dziriga la ahəŋ la huma Zəzagəla amiyaka tekula aw.

¹¹ Dza la ahəŋ asəl dziriga aw

Dza la ahəŋ amiyaka tekula à uwana ayəh Zəzagəla aw

¹² Azladza gesina tagola à lig à Zəzagəla à gay, tawis ala gesina.

Dza la ahəŋ amiyaka tekula, adəh delga à azladza aw.

¹³ Kay, gay uwana atsa à afik la kuda aŋatə la ahəŋ kà, mawisiga bokuba mazinay aŋa zəvay məpəzlla à ama ala gə.

Aləh aŋatə kà avavar azladza.

Uwana atsa à waŋ la paŋaw aŋatə la awtəy kà, kalkal la magur aŋa bebi uwana akəd dza.

¹⁴ Sləray aŋatə kà say matsafła dza pəra, ŋgaha gay dəhakakga pəra atsa à waŋ la gay aŋatə la awtəy koksikoksi.

¹⁵ Tavay kà makəd dza.

¹⁶ Kəla slaka uwana taday kà, say gay atsən atə à tsəh ala.

17 Tasəl madz à ahəŋ la tələmma la abà la azladza aw.

18 Dikidiki tahoy yewdi aŋa Zəzagəla aw.'✧

19 Tekedika kà mapəhay aŋa Zəzagəla kà, apəhay kà azladza uwana mapəhay uwaga aga la atà la ahəl, kà maməts gay à gəl aŋa magay la ahəŋ, ŋgaha kà azladza gesina aŋa masəlay, kà atà azlaməna tsakana la huma Zəzagəla. 20 Tsa aŋa kiya uwaga kà, dza la ahəŋ adəgay dziriga la huma Zəzagəla la manəf mapəhay aw, kà uwana mapəhay aŋa Zəzagəla apəhla ala kà masəl tsakana.✧

Kakay azladza tapaka dziriga la huma aŋa Zəzagəla ma?

21 Ama lagonay kà, tetəvi uwana azladza tadəgəla dziriga la huma Zəzagəla kà, Zəzagəla adapəhla ala: Gay aŋa mapəhay la abà à tetəvi uwatà aw. Ama la wakità mapəhay aŋa Zəzagəla la abà, ŋgaha azladza uwana Zəzagəla apəh à atà gay à ahəl, kà mapəh à azladza, tapəhəh lakəl aŋa tetəvi uwatà dagay uwarà la magodəy kà: Zəzagəla adəpəhla tetəvi anik mawga ala.

22 Tetəvi gə, uwana Zəzagəla apakla azladza dziriga ala la huma aŋha kà, la madin gəl à Yesu Kristu à vok, Zəzagəla adapəzl tetəvi à azlauwana tadin gəl à Yesu à vok, awkà azla Yahudiya pəra aw. Zəzagəla kà avəh dza aw.

23 Dza gesina tadəhan tsakana, ŋgaha tabəzà mazləbay uwana naka Zəzagəla avà à atà aw.

24 Ama Zəzagəla apis à atà gay à vok kà deyday,

✧ **3:18** 3.18 Mahabay 5.10; 10.7; 14.3; 36.2; 140.4; Yesayya 59.7

✧ **3:20** 3.20 Mahabay 143.2

apakà atà ala dziriga la huma aṅha. Adahàṅ uwaga kà la ahàl aṅa Yesu Kristu, à uwana apèlla atà ala la tsakana la abà. ²⁵ Zəzagəla afà à ahəṅ, kà masla aṅa mamətsay kà aṅa azladza, kà aṅiz aṅha aṅa mazəb à atà tsakana lakəl ala. Tetəvi uwaga kà, Zəzagəla apèzl à azladza, uwana tadinjal gəl à Yesu à vok. Uwana adahà uwaga kà, kà azladza aṅa masəlay kà masla kà dziriga. Bokuba magoḍay kà, tsakana uwana uwarà tadhàhàṅ kà, Zəzagəla afal sləm aya aw. ²⁶ Abasàṅ ndzer, ama lagonay apəhla à azladza, kà masla kà dziriga. Masla asal madəhəṅ kà uwana dziriga, ṅgaha asal aya magəṅ azladza, uwana tadinj gel à Yesu à vok dziriga la huma aṅha bay.

²⁷ Tsa baṅa kiya uwanay kà, tatak la ahəṅ mətsalla zlapay takay? Awaṅ, tatak la ahəṅ aya aw. Zəzagəla adapaka anu ala dziriga kà, kà uwana mədinj gel à Yesu Kristu à vok. Awkà apakà anu ala dziriga kà, kà uwana mənəfa mapəhay aw. Tsa aṅa kiya uwaga kà, tatak la ahəṅ kà matsalla zlapay gami aya aw. ²⁸ Məsəl kà Zəzagəla apakà azladza ala kà dziriga la huma aṅha, à baṅa tadinj gəl à Yesu à vok, awkà kà uwana tanəfa mapəhay aw. ²⁹ Zəzagəla ma aṅa azla Yahudiya pəra takay? Awaṅ, aṅa azla Yahudiya pəra aw, ama Zəzagəla aṅa dza gesina. ³⁰ Kà uwana Zəzagəla kà tekula pəra. Baṅa azla Yahudiya tadinj gəl à Yesu à vok, adapaka atà ala dziriga la huma aṅha. Kà aṅa azladza tsəhay anik, uwana tadinj gəl à masla à vok bay kà, bə adapaka atà ala dziriga la huma aṅha

suwanj ³¹ Zəzagəla apaka azladza ala dziriga, kà uwana tadinj gəl à Yesu à vok, uwana məgodf ma? Məpəsew mapəhay takay? Tetuwa kiya uwaga aw! Məgədfa mapəhay à afik kà la uwaga.

4

Kà mana Zəzagəla apakà Abəraham ala kà dziriga ma?

¹ Lagwa kà, mədzugw lakəl anja Abəraham baba gami, uwana akəslla anu ala. Mana məpəhay lakəl anja ma? Mana Abəraham abəzəl ma? ² Baña Zəzagəla apakənə ala dziriga la huma anja kà, kà uwana adfahànə azlatatak dzəba anja səla aw gə, kiya uwaga naka azlayla kà Abəraham atsə zlapay. Ama atsə zlapay la huma Zəzagəla aw. ³ Kiya uwanay à uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Kà Abəraham adinj gel à Zəzagəla à vok, kà uwaga à uwana Zəzagəla azalà ala dza dziriga la huma anja.'[☆]

⁴ Səlàw kà baña dza adfah sləray delga, ngaha tavəl tatak kà madegolay sləray anja, tatak uwaga tapəlal kà masik anja, awkà deyday tavəl aw. ⁵ Baña dza adinj gəl à Zəzagəla à vok, uwala adzugw magay dziriga la huma Zəzagəla kà, sləray uwana adfahən aw, la kità Zəzagəla adəpa-kənə ala kà dza dziriga kiya uwanay. Zəzagəla kà, la maslay kà mapak masla tsakana ala kà dziriga la huma anja, ngaha adfah uwaga kà deyday. ⁶ Kalkal à uwana David apəh babay. Apəh lakəl anja azladza, uwana Zəzagəla apakətala kà

[☆] 4:3 4.3 1Musa 15.6

azladza dziriga la huma aṅha. Sləray aṅa ahàl aṅatà à uwana atugw aw. Azladza uwaga kà atà la marabay. ⁷ David agòd kà:

'Marabay agay la azladza uwana Zəzagəla adàmats atà tsakana aṅatà ala, marabay agay la azlauwana masla adàtsak atà mawisiga aṅatà ma.

⁸ Marabay agay la dza uwana Sufəl atugw tsakana aṅha aw.'☆

⁹ Məwùl à gay aṅa David à tsəh. Marabay ma, la azladza uwana makadav atà à uda gà pəra takay? Awaṅ, marabay kà la azlauwana makadav atà à uda gà aw babay. Mətsənəṅ kà Abəraham agà dziriga la huma Zəzagəla, kà uwana adiṅ gel à masla à vok. ¹⁰ Mok uwala Abəraham agà dziriga la huma Zəzagəla la? Mok uwatà ma akədəv vok à uda ay? Awma à lig la suḍa gà ay? La mok uwatà kà, aləg aṅa makədəv vok à uda dən. ¹¹ Makədəv vok à uda, uwana Abəraham akədəv vok à uda kà, uwaga kà, agà madiya kà mapəhla ala kà, adadiṅ gəl à Zəzagəla à vok, ṅgaha Zəzagəla apakà masla ala kà dza dziriga, à mok uwana aləg makədəv vok à uda dadən. Kà uwaga à uwana Abəraham apakà baba aṅa azlauwana kokudfa makədəv vok à uda, ama tadiṅ gəl à Zəzagəla à vok. Kiya uwaga masla adəpaka atà ala dziriga la huma aṅha, bokuba uwana apakà Abəraham ala babay.☆ ¹² Masla ndzer kà baba aṅa azlaməna makadav vok à uda gà bay. Ama gesina azlabəza aṅha aw, say azlauwana tanəfa madiṅal gəl à

☆ **4:8** 4.8 Mahabay 32.1-2 ☆ **4:11** 4.11 1Musa 17.10

vok aṅha, kiya masla uwana adìṅal gəl à vok, la mok uwana aləg makədəv vok à uda.

Azladza uwana tadiṅ gəl à Yesu à vok, la uwana tabəz tatak

uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ

¹³ Dagay uwana Zəzagəla apəhà Abəraham à ahəṅ la mayyi à tsəh ala aṅha kà, adàvà à atà gudəṅ à vok tadàkoray. Uwana Zəzagəla apəh uwaga kà, kà uwana Abəraham anəfà mapəhay aṅa wakità seriya aw, ama apəhal kiya uwaga kà, kà uwana adìṅ gəl à Zəzagəla à vok, ṅgaha apakà dziriga la huma aṅha. ¹⁴ Iyay, agayṅa azlawana tadiṅ gəl à mapəhay aṅa wakità seriya à vok, tabəz tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ kà, naka azlawana tadiṅ gəl à Zəzagəla à vok tagay deyday, ṅgaha naka tatak uwana Zəzagəla apəh à ahəṅ kà mavà y bay, naka agay deyday aya. ¹⁵ Haday, kà uwana mapəhay kà atsala kà mapak ləv aṅa Zəzagəla à waṅ à gəl aṅa azladza uwana tanəfa aw, ama la slaka uwana mapəhay la ahəṅ aw kà, mapəsew mapəhay la ahəṅ babay aw.

¹⁶ Gay gà la uwaga à uwana, Zəzagəla apəh kà, apəh à ahəṅ kà aṅa azlawana tadiṅ gəl à masla à vok. Adahàṅ kiya uwanay, kà masla aṅa mav à atà tatak uwanay deyday. Asal mavà y à mayyi à tsəh ala aṅa Abəraham gesina. Avà y à azlaməna manəfay pəra aw, ama à azlatsəhay anik gesina, uwana tadiṅ gəl à Zəzagəla à vok bokuba à Abəraham, kà uwana Abəraham kà baba gami gesina. ¹⁷ Bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà, Zəzagəla agòd à Abəraham:

'Gəfa ka à ahəŋ kà kagay baba aŋa azlatsəhay aŋuvaw.'

Abəraham apakà baba gami la huma Zəzagəla, kà uwana adin̄ gəl à Zəzagəla à vok. Zəzagəla masla mav sifa à azlamazimnekid, ŋgaha agəŋ la ahəŋ la afad̄ gay aŋha azlatatak uwana amiyaka tagàhàh la ahəŋ aw.✧ 18 La kità, Abəraham ahəd à huma à gay la madin̄ gəl à Zəzagəla à vok. Amiyaka uwana azladza tadzugw à tetəvi uwatà, kà Zəzagəla adàh uwana apəh à ahəŋ aya, aw. Abəraham ahəd à huma à gay la maf manəwəŋ aŋha à Zəzagəla à afik. La lig la ahəŋ Zəzagəla adahàlləŋ uwana apəhàl à ahəŋ la abatà, apakà baba aŋa azlatsəhay aŋuvaw, bokuba uwana Zəzagəla apəhal:

'Mayyi à tsəh ala aŋak adagay aŋuvaw.'✧

19 Mok uwana Zəzagəla apəh uwaga kà, Abəraham mavay aŋha kà azlatalka dzim. Asəl kà adagay makoz gurdza gurdza, ŋgaha bay mis aŋha Sara bay kà degər aya, ama tayà vok la madin̄al gəl à vok la abà aw, kà uwana asəl kà Zəzagəla adadàh, uwana apəh à ahəŋ. 20 Masla babay asəl kà adàbəz tatak uwana Zəzagəla apəhal à ahəŋ, abək gəl à ahəŋ səla aw. Madin̄al gəl à vok aŋha adzərəd̄ ala kaykay, asləkaw Zəzagəla. 21 Ndzer, asəl la lela kà Zəzagəla la maslay kà madàh uwana apəhal à ahəŋ. 22 Gay gə la uwaga à uwana Zəzagəla, azalà ala: Dza dziriga la huma aŋha. 23 Gay uwana Zəzagəla atùgwla Abəraham la dziriga la afik kà

✧ 4:17 4.17 1Musa 17.5 ✧ 4:18 4.18 1Musa 15.5

tatsetsèr kà aṅa Abərahām kokudfa aṅha pəra aw. ²⁴ Tatsetsèr uwaga kà aṅami babay. Baṅa mēdiṅ gəl à Zəzagəla uwana à vok awùlla Sufəl Yesu à uda la mamətsay la abà, masla adàpaka anu ala dziriga la huma aṅha babay! ²⁵ Zəzagəla avà Yesu à ahàl aṅa azladza kà makəday kà tsakana gami. Ngaha aya, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, kà anu aṅa magay azladza dziriga la huma Zəzagəla kà masla.

5

Yesu adasəlla anu vok la Zəzagəla

¹ Tsa bà, uwana Zəzagəla adapaka anu ala dziriga la huma aṅha, kà uwana mēdiṅ gəl à masla à vok, lagonay kà, gay la ahəṅ la tataka gami la abà la Zəzagəla aya aw, kà uwana Sufəl Yesu Kristu adasəlla anu vok la mamətsay aṅha. ² Yesu Kristu apəzlla anu tetəvi, kà anu aṅa mabəz mapis gay à vok la slaka Zəzagəla, kà uwana mēdiṅ gəl à masla à vok. Mətsizlla à mapis gay à vok uwaga à afik, ṅgaha mərəb la mavalàh à zagəla, kà uwana mənawəṅ kà mədàbəz humà mazləbay gami la huma Zəzagəla. ³ Mərəbay la mavalàh à zagəla kà aṅa uwaga pəra aw, məvalàh à zagəla babay kà bamərika anu la mas ṅgərpa la abà, kà uwana ndzer məsəl kà ṅgərpa azlaka anu kà aṅa magur mabasiṅ. ⁴ Baṅa məsla mabasiṅ, mədàhənay, baṅa mədàhənay kà, mədàfa manəwəṅ gami à gay Zəzagəla à afik, adàvə anu bokuba uwana agòd. ⁵ Baṅa mənawəṅ kiya uwanay, mədàməts à vədah deyday aw, kà uwana Zəzagəla apəh à

anu kà, awoya anu kà kaykay. Masasəfok aṅha uwana avà à anu, apèhanula masal aṅha.

⁶ Iyay uwarà kà, ndzəda gami la ahəṅ aw məslàla vok aṅa matəf gəl gami aw. La kaslà uwatà Yesu asà à waṅ, aməts kà aṅa azlaməna tsakana, à kaslà uwana Zəzagəla afà à ahəṅ. ⁷ Ndzer, məsəl kà zlazladfa kà dza aṅa mamətsay kà aṅa masla gamagəy aṅha, bə amiyaka masla anəfa mapəhay bay kà, zlazladfa. Bi dza anik kà aslala vok aṅa makəs mamətsay kà madegolay dza uwana asəl dza. ⁸ Ama Zəzagəla apèhanula kaykay à mawoy anu aṅha mi, avà Yesu Kristu, aməts kà aṅami à mok uwana mələg azlaməna tsakana gə dadəṅ. ⁹ Yesu Kristu aməts kà aṅami, Zəzagəla apakà anu ala dziriga la huma aṅha la aṅiz aṅha. Tsa aṅa kiya uwanay, hadfay ndzer zlà kà, Yesu Kristu adətəf anu la mapak ləv aṅa Zəzagəla la abà. ¹⁰ Dagay uwarà mөгà azlaməna məzam aṅa Zəzagəla, masla asəlla anu vok la mamətsay aṅa Kona aṅha. Bə uwana adasəlla anu vok la uwaga kà, məsəl ndzer kà adəbəl anu aṅa koksikoksi kà uwana Yesu avà sifa aṅha. ¹¹ Adadəv à gay kiya uwanay pəra aw. La kaykay kà, mərəbay la mavalàh à zagəla lakəl aṅa uwana Zəzagəla adəhanəṅ. Sufəl gami Yesu Kristu arabà anu ləv la uwana adàla anu à slaka Zəzagəla kà mapak anu ala azlaslawda aṅha.

Adama la Kristu

¹² Aganay godega aṅa gay uwanay: Tsakana asà à gudəṅ à vok kà, kà dza tekula uwana sləm aṅha Adama, ṅgaha la tsakana aṅha uwatà la abà la uwana, mamətsay aslèhà à gəl

aŋa dza gesina, kà uwana dza gesina tafahà tsakana, kà madegolay tsakana aŋa dza tekula uwaga. ¹³ Amiyaka mok uwana Zəzagəla aləg mav mapəhay aŋha kà, tsakana kà agà la ahəŋ la gudəŋ la vok. Ama Zəzagəla atugw tsakana lakəl aŋatà aw, kà uwana mapəhay aŋa Zəzagəla la ahəŋ dadəŋ aw. ¹⁴ Amiyaka la uwaga bay, dʒadzəkà vok aŋa Adama, tsərəh à Musa kà, mamətsay akòr lakəl aŋa azladza gesina, amiyaka tsakana aŋatà adəbanì aŋa Adama uwana akweskà mapəhay aŋa Zəzagəla bay aw kà tamàtsàh.

Adama kà maftsa vok aŋa dza uwana atsa à waŋ. ¹⁵ Ama mavà y uwana Zəzagəla avà à anu la dza uwanay kà, adəbanì vok la tsakana aŋa Adama dʒikidʒiki aw. Haday, aŋuvaw tamàts kà tsakana aŋa dza tekula, ndzer, ama dzəbà aŋha səla aw aŋa Zəzagəla aduwa uwaga la mənɟa, kiya uwaga babay mavà y deyday uwaga aviya à azladza aŋuvaw, kà madegolay dza tekula Yesu Kristu. ¹⁶ Ama uwana Zəzagəla avà y bay kà godega aŋha kà gərgər dəŋ awkà kiya tsakana aw. Tsakana uwana dza tekula uwatà adfahàŋ kà adukw ala seriya à gəl. Tekedika, baŋa Zəzagəla apis gay à azladza à vok deyday, amiyaka tafàh tsakana aŋuvaw kà adəpaka atà ala kà azladza dziriga la huma aŋha, ŋgaha kà seriya matəf à atà à gəl aw. ¹⁷ Ndzer kà, dza tekula adfahà tsakana, ŋgaha tsakana akəs dza à gay gesina kà madegolay dza tekula uwaga. Ama dza anik, à Yesu Kristu adfahàŋ kà sləray anik. Kà madegolay masla, Zəzagəla avà mapis gay à vok la madfuw à vok aŋha. Ŋgaha tadəbəz sifa,

tadàkoray koksikoksi, kà madegolay Yesu Kristu.

¹⁸ Kà tsakana aña dza tekula Adama, à uwana tsakana asà à azladza gesina à gəl, ɲgaha seriya atəɗ à atà à gəl bay. ɲgaha kà sləray dziriga aña dza tekula, Yesu Kristu bay la uwana adapəlla azladza ala la seriya aña Zəzagəla la abà, ɲgaha adàvà à atà sifa adəv à gay aw. ¹⁹ Kà dza tekula Adama uwana akweskà mapəhay aña Zəzagəla, la uwana azladza gesina tapakà azlaməna tsakana, ɲgaha kà dza tekula Yesu Kristu bay, la uwana azladza aɲuvaw tadəpaka dziriga la huma Zəzagəla, kà uwana masla kà akəs gay aña Zəzagəla.

²⁰ Ama baña mapəhay adaɲazila kiya uwanay kà, kà tsakana aña azladza aña maɲazila kaykay. La kità, baña tsakana aña azladza adaɲazahla, mapis gay aña Zəzagəla aɲazəhla kaykay bay.

²¹ Bokuba uwana tsakana la uwana akoray lakəl aña mamətsay kiya uwaga la dziriga, mapis gay à vok aña Zəzagəla aga la maslay aña mapak dza ala dziriga la huma aɲha kà mapis gay à vok, uwatà kà akoray, kà anu aña magay la sifa, uwana adəv à gay aw la ahəl aña Sufəl gami Yesu Kristu.

6

Mamətsay kà ahəl tsakana,

ama madz à ahəɲ la sifa kà ahəl Yesu Kristu

¹ Mana mədàgodəy lagwa mi? Mədza à ahəɲ la tsakana la abà, ɲgaha mapis gay à vok aña Zəzagəla adəɲazila takay? ² Awan, kiya uwaga aw, məməts kà ahəl tsakana, ɲgaha ma kakay

mèda à huma à gay la tsakana la abà aya zlà ma? ³ Hay! Kasəlaw kà, mok uwana mədahà batem kà, mägà à maham à gay à vok gà la Yesu Kristu la abà, la mok uwaga kà, bokuba magoday kà, məmèts la masla babay aw takay? ⁴ La batem kà, məkəs mamətsay la masla, kà mal anu la masla, kà anu aña masak à madz à ahəŋ maviyaga, bokuba uwana Zəzagəla awùlla Yesu à uda la ndzəda aña mazləbay aña.

⁵ Haday, anu azlamamatsay gà bokuba masla. Kiya uwaga mədahama gay à vok la masla, tsa kiya uwanay kà ndzer, mədàwul à uda bokuba uwana masla awùl à uda babay. ⁶ Məsəl kà, la mok uwana Yesu Kristu aməts à ahàf à adi kà, Zəzagəla atatəsl madz à ahəŋ maviyaga gami à adi la abatà bay, kà vok tsakana gà uwanay aña mamətsay, kà anu aña magay azlamayà aña tsakana aya aw, ⁷ kà uwana tsakana aña magay la ndzəda la dza mamətsay gà aya aw. ⁸ Kà uwana mok uwana Kristu aməts kà, məmèts la slaka gà la masla, kiya uwaga, məsəl kà anu la masla, mədàdza à ahəŋ la sifa bay la masla. ⁹ Ngaha aya, məsəl babay, kà Yesu Kristu awùl à uda la mamətsay adàmətsay aya aw, kà uwana ndzəda aña mamətsay la ahəŋ lakəl aña aya aw. ¹⁰ La mamətsay aña kà, avàhalla la tsakana aña tetuwa. Lagwa aga la ahəŋ la sifa kà aña Zəzagəla aña koksikoksi. ¹¹ Iyay zlà, akul babay kà, kiya uwaga, səlàw kà, kamətsàw kà ahəl tsakana. Lagwa akul la ahəŋ la sifa la huma aña Zəzagəla, kà uwana kahamàw gay à vok la Yesu Kristu.

¹² Tsa aña kiya uwanay lagwa zlà kà, kasakaw

à tsakana akor akul aw. Kanəfaw mabila aᅇa vok aᅇkul, uwana adàzakulla vərđi anik aw. ¹³ Kakəsaw kà tsakana abəza tetəvi à tsəh aᅇa madukw akul à ahəᅇ, kà mawis akul ala aw. Tsa baᅇa kiya uwaga zlà kà, vāv vok aᅇkul à Zəzagəla, kà uwana akul azladza uwana kamətsaw, ᅇgaha kawullaw à uda, vāv vok aᅇkul à masla gesina, sàkàwwal adàhla akul sləray bokuba akul azlakazlaᅇa sləray delga gà. ¹⁴ Kiya uwaga kà, tsakana adàdza à akul à gəl aya aw kà uwana akul la tsəh aᅇa mapəhay aw, kà magay la dziriga la huma Zəzagəla kà, dzāv à ahəᅇ la mapis gay à vok aᅇha la abà.

Anu azlamayà aᅇa Zəzagəla, awma aᅇa tsakana ay?

¹⁵ Uwaga ma, mana asal magodəy lagwa mi? Məkor gəl kà madəhəᅇ tsakana, kà uwana anu la tsəh aᅇa mapəhay aya aw, kà uwana anu la mapis gay à vok aᅇa Zəzagəla la abà takay? Tetuwa kiya uwaga aw! ¹⁶ Kasəlaw kà, baᅇa kaduwaw vok aᅇkul à dza anik ala, ᅇgaha kagodəwwal kà kakəsaw gay aᅇha kà, kapakaw mayà aᅇha aw takay? Baᅇa tsakana la uwana adza à akul à gəl, ndzer, akul azlamayà aᅇa tsakana, ᅇgaha kabiyaw mamətsay à gəl. La kità, baᅇa kakəsaw kà gay aᅇa Zəzagəla, kiya uwaga kagaw azlamayà aᅇha, ᅇgaha adəpaka akul ala kà azladziriga la huma aᅇha. ¹⁷ Hadəy aw ay, uwarà kagàw mayà aᅇa tsakana, ama lagonay kà, kiya uwaga aya aw. Kakəsaw gay uwana atəpakulla, kakəsaw azlatatak uwana atəpakulla la ləv tekula, kikay məgod à Zəzagəla

kà uwaga. ¹⁸ Mapølla, uwana kapèlàwla la tsakana la abà, kà kapàkàwla azlamayà aña dziriga adagay, kà akul aña madàh dziriga. ¹⁹ Gèpəh à akul la gay zil kiya uwanay kà, kà uwana akul azlaguɓguɓ dadàŋ, kà matsən azlatatak uwanay. Dagay uwarà kavàw vok aŋkul gesina à mawisiga, kaŋazàhàw tsakana ala. Kà uwana kadahàhàw mawisiga. Ama lagonay kà, vaw vok aŋkul à Zəzagəla aña ðikidiki. Dahàw dziriga, ŋgaha kà madz à ahəŋ aŋkul aña magay sətaka.

²⁰ Dagay uwarà, à mok uwana kalègàw azlamayà aña tsakana, tatak la ahəŋ afà à akul leri à gəl, kà manəf dziriga aña Zəzagəla aw. ²¹ Mok uwana kadahàhàw azlatatak ziruwì gà uwaga ma mana kabəzàwwal la abà lagwa zlà mi? Lakana kà kakèlàw ziruwì à azlatatak mawisiga uwaga à gəl mədàtsalah à gay, kà uwana madəv à gay aña uwaga kà mamətsay. ²² Lagonay kà, kapèlàwla la tsakana la abà, kagaw azlamayà aña Zəzagəla. Lagwa tatak delga uwana kabəzàwwal la abà, kà madz à ahəŋ aŋkul adəgay sətaka la huma Zəzagəla, ŋgaha aya, akul kadàbəzawwal sifa adəv à gay aw la makəf gəl à ahəŋ. ²³ Ndzer, masik aña tsakana kà uwaga mamətsay, ama mavày deyday aña Zəzagəla kà sifa adəv à gay aw, kà uwana mədahama gay à vok la Sufəl gami Yesu Kristu.

7

Ndzəfa aña mapəhay la ahəŋ lakəl gami aw

¹ Azladedda gulo, gəpəh à akul kà, kà uwana kasəlaw mapəhay, kasəlaw kà mapəhay kà la ndzəda lakəl aña dza, uwana la sifa dadəŋ.
² Bokuba magodəy, baŋa mis adada à zil. La mok uwana zil aŋha aləg la sifa kà, tetəvi la ahəŋ kà aña mad à zil anik aw, kà uwana mapəhay avà à tetəvi aw. Ama baŋa zil aŋha adamətsay kà, tetəvi la ahəŋ adagay, kà mad à zil anik.
³ Kay, ama baŋa zil aŋha aləg la sifa, nəma pəra ada à zil anik aya, masla azaḅ zil. Ama baŋa zil adamətsal à akəl ala masla la tetəvi, baməraka ada aŋha à zil, agay masla mazaḅ zil aw, kà uwana kà akəlla mapəhay ala aw.
⁴ Kiya uwaga kà, aŋkul babay azladedda. Kadzaw à ahəŋ la ahəl aña mapəhay kà, bokuba akul azlamamatsay gə, kà uwana kamətsaw la slaka gə la Yesu Kristu. Kità akul azlaaŋha, masla la uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. Kà anu aña madəhallaŋ sləray uwana akəsa à vok gesina. ⁵ Mok uwana uwarà kà, mədza à ahəŋ kà bokuba uwana asà à gəl gami, ama mapəhay aña Zəzagəla la uwana: Uwanay la uwanay kà tsakana, agodəh à anu. Kiya uwaga à uwana apəh à anu ala tsakana, uwana məda-hahəŋ tekidik. Azlatatak mawisiga uwaga takor gəl aŋatà la anu la abà, ŋgaha tadək anu à mamətsay à abà. ⁶ Uwarà kà, mapəhay afà à anu à ahəŋ bokuba azladaŋay. Lagonay kà, mədamətsal à adi ala à mapəhay uwaga, ndzəda aŋha la ahəŋ lakəl gami aya aw. Lagonay adagay kà, mədəh sləray aña Zəzagəla la madz à ahəŋ mawga la abà, la tetəvi aña Masasəfok aŋha la

ama, awkà la tetèvi maviyaga, uwana tatsetsèr à mapèhay à abà aya aw.

Mapèhay apèhanula tsakana

⁷ Kakay gègoday mi? Mapèhay aṅa Zèzagèla ma tsakana takay? Awaṅ, tsakana òkikòkiki aw. Ama agayṅa mapèhay agay la ahèṅ, awkà naka gèsèl tsakana aw. Agayṅa mapèhay agoday: Kadfahaw adi aw, awkà naka gèsèl adi aw. ⁸ Hay, ama la mok uwana gètsèṅaṅ mapèhay uwaga kà, tsakana abèzà gi à tsèh, ṅgaha gèdzèkà madàh adi à azlatatak gesina à tsèh. Mok uwana mapèhay la ahèṅ aw kà, tsakana kà agà tsaftsaf. ⁹ Mok uwana uwarà gèsèl mapèhay à dadàṅ aw kà gègod kà: ‘Gi la sifa.’ Ama mok uwana gèdatsèṅ mapèhay kà, tsakana aṅazà gay ala. ¹⁰ ṅgaha gèsèl kà tsa gi mamètsayga. Zèzagèla avà mapèhay uwaga kà, kà mapèhgèla tetèvi sifa, ama adàla gi kà à mamètsay. ¹¹ Mok uwana gètsèṅaṅ mapèhay uwaga kà, tsakana abèzà gi à tsèh, apapàt gi, kà gi aṅa madàh tsakana, ṅgaha agèd kà uwana gèdfahà tsakana.

¹² Kiya uwaga kà, mapèhay atsa à waṅ kà la ahàl aṅa Zèzagèla, ṅgaha kèla mapèhay aṅha bay kà tsikasla gesina, dziriga. ¹³ Baṅa kiya uwanay ma, tatak uwana delga la uwana adapaka gi matsapa vok takay? Awaṅ masla aw! Uwaga kà tsakana la uwana apaka matsapa kà makòd gi. Tsakana abèz gi à tsèh kà makòd gi ala, tatak delga uwaga kà masèlay, kà tsakana kà bà tsakana ndzer, ṅgaha kà uwana mapèhay la ahèṅ, tsakana apèhla tsakana ala kà mawisiga la tetuwa.

Dza kà tsakana adafal à asik à gəl

¹⁴ Məsəl kà mapəhay kà atsà à waŋ kà la slaka Zəzagəla, ama gi kà gi dza deyday gə pəra, gəgə bokuba mayà aŋa tsakana. ¹⁵ Gətsənà uwana gədehəŋ aw, gədehəŋ kà uwana asà à gi aw, hərəzka aŋa uwana asà à gi aw, la uwana gədehəŋ aya. ¹⁶ Baŋa gədehəŋ, kà uwana asà à gi aŋa madəhəŋ aw, uwaga apəhla ala kà mapəhay aŋa Zəzagəla kà delga. ¹⁷ Ama mawisiga uwaga kà gi la uwana gədehəŋ aw. Tsakana uwana la gi la abà la uwana adəh uwaga. ¹⁸ Gəsəl kà delga la ahəŋ la gi la abà aw, à gi dza uwana gi dza asik aw. Kay kà, asa à gi madəh delga nəma, ama gəslala vok aw, kà uwaga. ¹⁹ Tatak delga, uwana asa à gi madəhəŋ kà, gədehəŋ aw, ama tatak mawisiga uwana asa à gi madəhəŋ aw, la uwana gədehəŋ. ²⁰ Baŋa gədehəŋ kà tatak, uwana asa à gi aw kà, uwaga kà gi la uwana gədehəŋ aw, tsakana uwana la gi la abà, la uwana adəhəŋ.

²¹ Kiya uwaga à uwana gədehəŋ koksikoksi, baŋa gədəh delga zlà, gi gəgodəy kà, tsakana la uwana atsavok gi à huma. ²² La madzugway gulo la abà kà, mapəhay aŋa Zəzagəla kà akəs à gi gəl ndzer. ²³ Ama la madz à ahəŋ gulo la abà kà, gənəŋəŋ kà tatak anik la ahəŋ à uwana apa guvəl la madzugway delga uwana la gi la abà. Tatak mawisiga uwaga la gi la abà kà, asal mapak gi ala kà mayà aŋha. ²⁴ Yayatsiya, uwa à uwana adəpəl gi ala la madz à ahəŋ mawisiga gulo uwanay la abà, adala gi à mamətsay uwa? ²⁵ Kikay gəgod à Zəzagəla la ləv tekula, kà uwana

masla la uwana adapəl gi ala kà ahàl aṅa Sufəl gami Yesu Kristu.

Gəgodf la madzugway gulo la abà kà, gədehəṅ kà mapəhay aṅa Zəzagəla. Ama dza sləb vok kà, asal kà gənəfay kà tsakana.

8

Sifa uwana Masasəđok Zəzagəla av à azladza

¹ Lagwa kà Zəzagəla adàdukw seriya à azladza uwana à gel, tahama gay à vok la Yesu Kristu aya aw. ² Kà uwana ndzəda aṅa Masasəđok Zəzagəla uwana avà à anu sifa la ahàl aṅa Yesu Kristu, adapəl gi ala la ndzəda aṅa tsakana la abà la mamətsay. ³ Mapəhay aṅa wakità seriya asla mav sifa à azladza aw, kà uwana anu azladza asik məslala vok aṅa madàh uwana asa à mapəhay aw. Ama uwana mapəhay aslala vok aw kà, Zəzagəla kà ahənàṅ ala. Zəzagəla adahàṅ uwaga la masləl Kona aṅha à waṅ à gudəṅ à vok, la sləb vok kiya aṅa aṅami azlaməna tsakana. Masla asà à waṅ aṅa mazəb anu tsakana lakəl ala. Kiya uwaga Zəzagəla adukwà seriya aṅa tsakana aṅa azladza à gəl aṅha. ⁴ Zəzagəla adahà uwaga, kà anu aṅa maslala vok, kà madàh delga uwana mapəhay ayahay kà uwana məkəsa gəl à ahəṅ la tsəh aṅa uwana asa à Masasəđok Zəzagəla, awkà uwana asa à sləb vok gami aw. ⁵ Azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à gəl aṅatà kà, tatuway kà à uwaga à tsəh koksikoksi. Ama azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à Masasəđok kà, atà bay tatuway kà à uwana à

tsəh, asa à Masasəḏok uwaga bay. ⁶ Baṇa anu mətuw à uwana à tsəh asa à sləb vok gami kà, abiyān mamətsay à gəl, ama baṇa mətūway kà à uwana à tsəh asa à Masasəḏok kà, mədābəza sifa la lapiya. ⁷ Azlauwana tatuway kà à uwana à tsəh, asa à vok aṇatà kà azlaməna məzam aṇa Zəzagəla. Atà tanəfa mapəhay aṇa Zəzagəla ḏikidiki aw. Ndzer kà, taslala vok aṇa makəsay aw. ⁸ Azlauwana tadzadzar vok bokuba uwana asa à gəl aṇatà kà, taslala vok aṇa mahəḏ à Zəzagəla à adi aw.

⁹ Ama akul kà kadzadzaraw vok kà la makəs gəl à ahəṇ la tsəh aṇa Masasəḏok Zəzagəla, kà uwana Masasəḏok uwaga aga la ahəṇ la ləv aṅkul la tsəh. Dza uwana la Masasəḏok uwaga aw kà, masla kà dza aṇa Yesu Kristu aw. ¹⁰ Baṇa Yesu Kristu la akul la abà kà, baməraka kamətsaw kà madegolay tsakana babay kà, bə Masasəḏok aṇha uwana avà à akul adzadzar akul, kà uwana Zəzagəla adapakakulla dziriga la huma aṇha. ¹¹ Baṇa Masasəḏok aṇa Zəzagəla uwana awùlla ala Yesu Kristu à uda la mamətsay la akul la abà, la kità bay ndzer kà, Zəzagəla uwaga adàwùlla ala akul à uda la mamətsay babay. Adàḏfah uwaga kà la ndzəḏfa aṇa Masasəḏok aṇha, uwana la akul la abà.

¹² Azladedə, tsa kiya uwanay kà, goder aga anu lakəl, kà aṇa madzadzar vok, bokuba uwana Masasəḏok Zəzagəla ayahay, awkà bokuba uwana asa à sləb vok gami aw. ¹³ Baṇa kanəfaw kà tetəvi uwana asa à vok aṅkul kà, kadàmətsaw. Ama baṇa kavàw tetəvi à Masasəḏok Zəzagəla, kasaw à uda la azla-

tatak mawisiga uwaga la abà kadfahawwanj kà, kadàbèzaw sifa. ¹⁴ Azlauwana takəsà gəl à ahəŋ la tsəh aŋa Masasəđok Zəzagəla, gesina kà azlabəza aŋa Zəzagəla. ¹⁵ Masasəđok uwana Zəzagəla avà à akul kà, apàkakulla kà azlamayà, ŋgaha avà à akul guba aya aw. Ama apàkakulla kà azlabəza aŋha. Avà à anu gay kà magodfay à Zəzagəla: “Baba, kak tsuŋulo!” ¹⁶ Kiya uwaga Masasəđok uwaga abadfanumà la ləv la tsəh: Ndzer, anu azlabəza aŋa Zəzagəla. ¹⁷ Tsa bə uwana anu azlabəza aŋa Zəzagəla adagay kà, mədàbèza azlatatak dzəba aŋha səla aw gə, uwana adafa à anu à ahəŋ. Ama kà Yesu Kristu la uwana mədàbèza azlatatak uwaga, kità mədàbèza mazləbay uwaga, kà uwana məs ŋgərpa anina la slaka gə bay.

Gay lakəl aŋa mazləbay uwana mədàbèzal

¹⁸ Aganay gəgod à akul kà, ŋgərpa uwana məsay la abanay la vədah la sa uwanay kà, uwaga kà apaka kà bokuba tatak deyday. Tetuwa adətsizilla à mazləbay aŋa Zəzagəla, uwana à huma adavà à anu aw. ¹⁹ Tatak gesina uwana Zəzagəla adfahəŋ, takuday la tsətsi dadəŋ à mavakay uwana Zəzagəla adəpəhla à azlabəza aŋha ala la dazuwaya, kà masla aŋa mapəhla mazləbay aŋatà ala. ²⁰ Azlatatak uwana Zəzagəla adfahà à atà kà, tagahay kà bokuba azlatatak deyday. Atà la gəl aŋatà kà, tawoyəŋ kiya uwanay aw. Zəzagəla la gəl aŋha la uwana asakətàla à ahəl la tsəh ala, ama atà tafà manəwəŋ aŋatà à azlatatak anik à tsəh gotənaŋ. ²¹ Kà uwana vərđi anik kà, Zəzagəla

adàtəf azlatatak uwana adahà à atà, ɲgaha tadàgay kiya azlamayà aya aw. Tadàzinla aya aw. Atà babay tadàkor gəl, tadàbəza mazləbay bokuba uwana azlabəza aɲa Zəzagəla tadàbəzal bay suwaɲ. ²² Məsəl kà dagay madzəka tsəràh à lakana kà, kəla tatak uwana Zəzagəla adahàɲ kà, tabàs vok bokuba mis uwana hud bəzi azəɲ ay ɲuwaɲaw? ²³ Atà kokuɲa gəl aɲatà pəra tabasay aw, baməraka anu, uwana Zəzagəla avà à anu Masasəɲok aɲha bokuba tatak matapiɲ aɲa diɲa kà, məbas vok la ləv gami la tsəh bay. Məkuday la iyaw tugwi la adi, kà Zəzagəla aɲa madàpaka anu ala, kà anu azlabəza aɲha, adàsəlla anu à uda la mabas vok gami la abà aɲa tetuwa. ²⁴ Ndzer mədàbəlay lagwa, ama mədànəɲ azlatatak gesina dadàɲ aw, anu la manəwəɲ lakəl aɲha aɲa manəɲəɲ. Ama mok uwana mədànəɲ azlatatak uwaga mənawàɲ la yewdi gami kà, mədànewəɲ aya aw. Uwa à uwana anaw tatak uwana adanəɲəɲ la yewdi aɲha zlà ma uwa? ²⁵ Haɲay gà, mənaw tatak uwana mədanəɲiɲ dadàɲ aw. Kità məkuday la tsetsi dadàɲ kiya uwanay. ²⁶ Kiya uwaga bay Masasəɲok Zəzagəla atsà à waɲ kà mazlak anu, anu uwana anu azlagubgub la tetəvi aɲa Zəzagəla la tsəh, kà uwana məsəl madəv kuɲa, bokuba uwana ɲaka akəs vok aw. Masasəɲok la gəl aɲha abəɲ à huma kà aɲami, adəv kuɲa à Zəzagəla la makəs aɲuf la adi ala. Daɲuwa à gay madəv kuɲa la gay. ²⁷ La paraka kà, Zəzagəla asəl uwana la tsəh ləv aɲa azladza, ɲgaha babay asəl uwana Masasəɲok aɲha adzugway, kà uwana Masasəɲok abəɲ à huma kà aɲa

azladza aṅha, adəv kudfa à Zəzagəla bokuba uwana akəsəl à gəl.

²⁸ Azladza uwana tawoya Zəzagəla kà, azlawana masla azala atà kà atà maɗfahalla tatak uwana ahəɗal à adi, məsəl kà dèwdèw tatak uwana abəza atà, kà Zəzagəla adàh tatak uwaga à ahəṅ, kà makəɗ gəl à ahəṅ aṅha aṅa magay delga. ²⁹ Azlawana Zəzagəla adatsatsamani atà dagay uwarà kà, adabək atà, afà atà awtày kà magay bokuba azlabəza aṅha, kà bəzi gay ləv aṅha aṅa magay malkwoy la tataka aṅa azlabəza dəṅ la abà. ³⁰ Abək atà, afà atà à awtày pəra aw, azalà atà pəra aw, apakà atà ala kà azladziriga la huma aṅha. Babay kà, atà aṅa magay azladza aṅha. Azalà atà pəra aw, apakà atà ala kà azladziriga la huma aṅha, ṅgaha avà à atà mazləbay aya.

Zəzagəla kà, awoya anu

³¹ Tsa aṅa kiya uwanay ma, mana à uwana atəm kà anu à ahəṅ aṅa mapəhay ma? Tsa Zəzagəla kà awùl kà à anu ma, uwa à uwana adàvədzah anu gəl aya uwi? ³² Zəzagəla kà akweslā bəzi aṅha aw, asləl à waṅ kà masla aṅa mamətsay kà, kà aṅami gesina. Tsa Zəzagəla avà à anu Kona aṅha ma, sakoraka azlatatak anik la uwana avà à anu aw takay? ³³ Uwa à uwana aslala vok kà mat kaf à azladza uwana à gəl, Zəzagəla adatsatsamani atà uwa? Kà uwana Zəzagəla adapaka atà ala kà azladza dziriga la huma aṅha. ³⁴ Uwa à uwana aslala vok aṅa madukw à atà seriya à gəl uwa? Yesu Kristu la gəl aṅha aməts kà aṅami, Zəzagəla awùlla à uda

la mamətsay, adzanà madzay la ahàl kaf aŋha lakəl, ŋgaha masla la uwana abəfa à humù gami, la huma Zəzagəla. ³⁵ Uwa à uwana adàvah anu ala la Yesu Kristu kà masla aŋa mawoy anu aya aw uwa? Matərəbay à uwana adàvah anu ala ay, awma mabas vok ay? Awma azlauwana tasa à anu zladfa la uwana adàvah anu ala ay? Awma may la uwana adàtugw anu ala ay? Awma kufa ay? Baməraka anu la zlamtsa la abà, amiyaka katsakar, awma mamətsay la uwana adàvahanula la Yesu Kristu ay? Awan, tatak la ahəŋ, à uwana adəf gay à masal aŋha ahəŋ, kà aŋa makweska anu aw. ³⁶ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà kà:

'Kà uwana anu azlaaŋak à kak Zəzagəla, à uwana anu la zlamtsa aŋa mamətsay la abà, kà uwana azladza tayàh makad anu koksikoksi. Anu kà mədagay la yewdi aŋa azladza kà kalkal la azlatuwan, uwana tadala atà makad atà.'[☆]

³⁷ Ama mədaf asik à azlamatərəbay uwaga à gəl gesina, mədafuw atà la ndzəfa aŋa dza uwana awoya anu. ³⁸ Ndzer, gəsəl kà tatak la ahəŋ à uwana avàhanula la masla, kà masla aŋa mawoy anu aw, aw. Amiyaka baŋa məmətsay, amiyaka anu la adi taslala vok aŋa madəf à anu gay à ahəŋ aw. Azlamalika la azlatatak uwana takor ndzəfa la zagəla gesina bay kà, taslala vok, kà madàh tatak kà masla aŋa mawoy anu aw, aw. Azlatatak uwana abəza anu lagonay, la azlatatak uwana adàbəza anu la huma la gay bay kà, taslala vok madəf à anu gay à ahəŋ

☆ **8:36** 8.36 Mahabay 44.22

aw. ³⁹ Azlauwana, la ləv zagəla la abà, ngaha azlauwana la tsəh iyaw bay kà, taslala vok aña madfàh tatak aw. Dèwdèw tatak uwana Zəzagəla adahàn taslala vok aña madedf gay à Zəzagəla à ahəŋ kà aña mawoy anu aw. Mawoy dza uwaga kà apəhanula kà la ahəl aña Sufəl gami Yesu Kristu.

9

Zəzagəla la azla Yahudiya

¹ Uwanay gəpəhay lagwa kà dziriga, kà uwana gi aña Kristu, gəfàh fida aw. Masasəfok tsikasla la madzugway gulo taza sayda aña uwaga babay.

² Gi la mazaw la gəl gà kaykay la ləv gulo la tsəh, ngaha la mazay mənğa ³ kà tsəhay gulo Isərayel, uwana gəwoyaŋ. Agayŋa Zəzagəla akədf à atà gi à uda la tataka kà aŋatà ŋuləm, la mavahanula la Kristu, kà uwana azladedda gulo. ⁴ Atà mayyi à tsəh ala aña Isərayel. Zəzagəla atsatsàmàni atà, kà atà aña magay azlabəza aŋha, apəhatàla mazləbay aŋha, ngaha akəs vok slawda la atà, avà à atà mapəhay. Ngaha apəhatàla tetəvi kà masləkawla masla, ngaha apəh à atà azlagay, uwana avà à vok aŋatà abà, asal kà mادهəŋ bay. ⁵ Atà mayyi à tsəh ala aña Abəraham la azlabəza aŋha, Isak la Yakuba uwana tadzà à ahəŋ uwarà. Yesu Kristu la sləb vok aŋha la abà kà mayyi à tsəh ala aŋatà bay. Kristu uwanay kà Zəzagəla agàn lakəl aña tatak gesina məzləba masla koksikoksi. Amen.

⁶ Mədzugw kà uwana Zəzagəla apəh à azlatsəhay aŋha à ahəŋ, adahàn kiya uwatà

məgodf aw. Ama kəla kà, azla Isərayel gesina la uwana taga tsəhay aŋha aw, say aŋa gay gà pəra. ⁷ Mayyi à tsəh ala aŋa Abəraham kà dəŋ, ama atà tagà azlabəza gay ləv aŋha gesina aw. Zəzagəla apəh à Abəraham à vok à abà dagay uwarà:

'Fofulo aŋak dziriga kà, adàsa à uda kà la mayyi à tsəh ala aŋa Isak la abà.'[☆]

⁸ Uwaga asal magodfay kà, azlabəza aŋa Abəraham gesina kà, atà tagà azlabəza aŋa Zəzagəla aw. Zəzagəla agòdf kà, azlabəza aŋha dziriga kà, say azlauwana pəra tayyà à vok la uwana la afik, apəh à ahəŋ. ⁹ Uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ kà:

'Baŋa mavakay uwana gəpəh à ahəŋ adàslay kà, gədàwul à awtày, ŋgaha la mok uwatà la uwana Sara adàyya bəzi zilga',[☆]

agòdf.

¹⁰ Ŋgaha kà uwaga pəra aw, ama mənərəz lakəl aŋa vəgal, uwana Rebeka ayyà bay. Baba aŋatà kà la baba gami madzidziga Isak. ¹¹ Mok uwana aləg mayyàh atà kà Zəzagəla agòdfal:

'Madəvla à ahəŋ adàdfuw uwana adatsa vok à ahəŋ.'

Mok uwana apəh kiya uwanay kà, tadàh tatak delga baməraka tatak mawisiga dadəŋ aw, Rebeka bay adàyyah atà aw. ¹² Zəzagəla adəhəŋ kiya uwanay kà, kà uwana zagələ aŋha kà madàh uwana asal. Akəsàni dza aŋha la tataka azladza anik la abà, kà huma à gay sləray delga aŋha uwana adəhəŋ aw.[☆] ¹³ Uwaga apakà vok

[☆] **9:7** 9.7 1Musa 21.12   [☆] **9:9** 9.9 1Musa 18.10   [☆] **9:12** 9.12 1Musa 25.23

bokuba uwana tatsetsèr à wakità à abà, Zèzagèla agòd:

'Gi Zèzagèla, la uwana gèkèsàni Yakuba, ñgaha gi la uwana gèkweskà Esaw bay.'[☆]

¹⁴ Baña kiya uwanay ma, mana mədàgòd'ay zlà ma? Kità ma Zèzagèla kà adàdfehəñ kà la tetəvi aña aw məgòd' ay? Tetuwa kiya uwaga aw.

¹⁵ Had'ay dagay uwarà agòd' à Musa:

'Gədàd'ah delga à dza, uwana asa à gi mad'ahalla ala delga, vok mahamay adàkəsa à gi kà aña dza uwanay vok adàhama gi kà masla.'[☆]

¹⁶ Kiya uwaga, baña Zèzagèla akèsàni dza kà, bà akèsàni pəra, kà uwana asal mad'ahalla ala delga. Awkà kà, à huma à gay dza la mawad' vok à uda aña, ñgaha sləray aña pəra aw. ¹⁷ Kità mədzen'ay la wakità Zèzagèla la abà babay kà, Zèzagèla agòd' à Faruna:

'Gəfà ka à sufəl à abà kà deyday aw, ama kà gi aña mapəhla ndzəd'ə gulo ala la kak la abà, ñgaha kà sləm gulo aña matsinla la gudəñ la vok gesina.'[☆]

¹⁸ Ñgaha Zèzagèla adàh delga à dza uwana asal, ñgaha adzadzəñ gəl ala la dza uwana asal babay.

Mapak ləv la vok mahamay aña Zèzagèla

¹⁹ Zlahaw tagòd' à gi: 'Baña Zèzagèla akəsəñ azladza kiya uwanay ma, kà mana ma masla apakàtəla kà azlamawisiga aya mi? Uwa la uwana atsizlliya à mawoyəñ aña à huma uwi? Say azladza tadfehəñ kà uwana afà à ahəñ la

[☆] **9:13** 9.13 Malaki 1.2-3

[☆] **9:15** 9.15 2Musa 33.19

[☆] **9:17**

9.17 2Musa 9.16

gəl aṅha pəra.’ ²⁰ Kayyà, zil! ‘Gi uwa’, kagod, kà mabay vok gay la Zəzagəla uwa? Tak ma abisl maṅalay gà, agod à dza uwana aṅal kà, ‘Kà mana kaṅal gi kiya uwanay mi ay?’, agodfay takay? ²¹ Masla maṅal masik kà, aga la ndzəfa lakəl aṅa abisl aṅha aw takay? La abisl tekula aslala vok maṅalàh masik səla, aṅal anik uwana asa à ləv aṅha kaykay, ṅgaha anik bay aṅalay bokuba azlamasik anik anik gesina.

²² Iyay, agayṅa Zəzagəla asal magay bokuba masla maṅal masik uwaga ma abəz kakay? Asal kà azladza tasəlay kà masla la mapak ləv gà lakəl aṅa azlaməna tsakana, ṅgaha masla la maslay. Kità abasàtəṅ baməraka tafahàhla ləv à Zəzagəla à hud, kay, kà atà kà azlayla à atà à mamətsay. ²³ Adfahəṅ kiya uwanay kà, kà azladza aṅa masəlay, kà masla la mazləbay məṅga, ṅgaha kà masla aṅa mahəl atà à mazləbay uwaga à abà suwəṅ, atà uwana asal mafaha à atà delga. Masla adfaha à atà à ahəṅ dagay uwarà, kà atà aṅa mad à mazləbay aṅha à abà. ²⁴ Gesina gami kà Zəzagəla adazalla anu adagay kà mad à mazləbay aṅha à abà. Akəsàni kà azla Yahudiya à uda pəra aw, ama azalà azlatsəhay gesina. ²⁵ Uwaga bokuba uwana masla agod la wakitə aṅa Hosəya la abà kà:

‘Azladza uwaga tagà azladza gulo aw uwarà,
lagwa akul azladza gulo gədagod à atà.
Azlauwanay gəwoyà atà uwarà aw kà,
tadəgay azlabəza gay ləv gulo adagay.

²⁶ La slaka uwana la abà: ‘Akul, azlatsəhay gulo aw’, tagod à atà kà, zwek la huma la gay

tadàzala atà ala 'Azlabəza aṇa Zəzagəla uwana la sifa.'[✧]

27 Yesayya apèh la paraka lakəl aṇa azla Isərayel kà:

'Baməraka tsəhay Isərayel aṇuvaw kiya wuyyaṇ, uwana la mukwà la tsəh kà, sèlâw kà, azlauwana Zəzagəla adàbəl atà kà, atà dəṇ aw.

28 Sufəl Zəzagəla kà anəl gəl à ahəṇ, kà mas à waṇ à gudəṇ à vok, kà maɸàh uwana apèh gesina, aw.[✧]

29 Kiya uwanay Yesayya uwanay adapəhay uwarà:

'Baṇa Sufəl Zəzagəla uwana akor tatak gesina kà, asakà azlauwana tsəhay gami anik la uda aw kà, mədàməts à gay bokuba azladza la gudəṇ Sodom la Gomor![✧]

Yesu kà akur uwana atsala matekwid à azla Isərayel

³⁰ Mana məgodəy lagwa ma? Azladza uwana azla Yahudiya aw kà, tayàh tetəvi kà magay dziriga la huma Zəzagəla aw, ama lagonay kà tagahay dziriga la huma aṇha, kà uwana tadinṇ gəl à masla à vok. ³¹ Kà aṇa azla Yahudiya kà tayàh maɸək vok à mapəhay à afik kà atà magay dziriga la huma aṇha la uwatà, ama taslala vok kà makəɸal gəl à ahəṇ aw. ³² Kay, kà mana takəɸal gəl à ahəṇ aw ma? Kà uwana tadzugw kà 'Mədàgay dziriga la maɸehəṇ gami', tagòɸ. Nṇaha tadinṇ gəl à Zəzagəla à vok aw. Kità

✧ 9:26 9.26 Hosəya 1.10; 2.23 ✧ 9:28 9.28 Yesayya 10.22-23

✧ 9:29 9.29 Yesayya 1.9

kà, akur uwatà atsala atà matekwid. ³³ Bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Nərèzàw, gətsəb akur matsàhla matekwid à azladza à ahəŋ la Siyon. Dzəgla uwaga la uwana adàdukw à azladza à ahəŋ. Ama azladza uwana tadinj gəl à dzəgla uwaga à vok kà, adàvavar atà aw.'[☆]

10

¹ Azladedà, asa à gi kà azlatsəhay gulo azla Yahudiya tabəlay gesina, gəsak à madəv kuɖa à Zəzagəla kà atà aw. ² Kà aŋatà kà gi la uwana gəza sayda lakəl aŋatà. Asa à atà ndzer mav vok aŋatà à Zəzagəla, ama tetəvi uwana tavàlla vok aŋatà kà masla aw. ³ Atà, tatsənà godega aŋa tetəvi uwana Zəzagəla apàkla azladza dziriga ala la huma aŋha aw, tanəfà kà tetəvi aŋatà anik. Kità kà tavàlla à Zəzagəla à ahəŋ lakəl à adi, kà uwana takəs tetəvi uwana Zəzagəla asal mapakla azladza ala kà azladza dziriga la huma aŋha aw. ⁴ Uwana gəpəhay kiya uwanay kà, à mok uwana Yesu, uwana mafal dzakwa à gəl gà, asà à waŋ kà, anatsà ndzəɖa aŋa mapəhay ala. Uwana adahəŋ kiya uwanay kà, kà azladza uwana tadinj gəl à masla à vok kà, kà atà la uwana Zəzagəla apakà atà ala kà azladziriga la huma aŋha.

Zəzagəla abəl azlauwana tadinj gəl à Yesu à vok gesina

☆ **9:33** 9.33 Yesayya 28.16

⁵ Musa atsetsèr lakèl aṅa manəf mapəhay dagay uwarà. Kakay mədàgay dziriga la manəf uwaga mi? Agòd:

'Dza uwana anəfa mapəhay uwaga gesina adàbəz sifa kà uwaga. Kəla kà, say baṅa dza anəfa uwaga la denḋaṅ'✧

agòd. ⁶ Ama tetəvi aṅa mapakla dziriga la huma Zəzagəla, la maḋiṅal gəl à vok kà, gərgər. Tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà lakèl aṅa tetəvi uwaga kà:

'Kadzugw la ləv aṅak la tsəh, 'Uwa à uwana adàda à zagəla à uwi?', kagod' aw.' (Bokuba magoday: Uwa à uwana adàda mazalla Kristu uwana à ahəṅ, mafal dza-kwa à gəl uwi?)

⁷ 'Kadzugw babay la ləv aṅak la tsəh, 'Uwa à uwana adàda à mezewi uwa'', (Bokuba magoday: kà mazalla Kristu à uda la tataka azlamazimnekid' la abà), kagod' babay aw.

⁸ Mana wakità Zəzagəla agod' ma?

'Nekwa la kak à gay uwaga, la paṅaw aṅak la awtày, ṅgaha la ləv aṅak la tsəh!'✧

Gay uwaga kà, gay uwana məziṅ à azladza la magoday: "Diṅàw gəl à Zəzagəla à vok", məgòd' à atà. ⁹ Baṅa dza apəhay la dazuwaya: "Yesu kà, dza uwana Zəzagəla afal dzakwa à gəl", agoday, ṅgaha aḋiṅal gəl à vok kà, Zəzagəla awùlla Sufəl Yesu à uda la mamətsay, Zəzagəla adàbələṅ. ¹⁰ Baṅa mədiṅ gəl à Yesu à vok la ləv gami, ṅgaha məziṅ la paṅaw gami kà masla kà

✧ **10:5** 10.5 3Musa 18.5 ✧ **10:8** 10.8 5Musa 30.12-14

Sufəl, Zəzagəla adàpaka anu ala azladza dziriga la huma aṅha, ṅgaha adàbəl anu. ¹¹ Hadfay, kiya uwaga tatsetsèr à wakità à abà:

'Uwabeyuwi uwana adiṅ gəl à masla à vok kà, adàts gay à ahəṅ aw.'[☆]

¹² Adàgay zil Yahudiya adàgay tsəhay anik, Sufəl uwaga kà, masla Sufəl aṅa azladza gesina. Apis gay à azladza uwana à vok, tadəval kuḍa gesina. ¹³ Uwaga bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Uwabeyuwi uwana adəv kuḍa à Sufəl Zəzagəla, adàbəlay.'[☆]

¹⁴ Kay, gay kà aganay zlakodfa: Kakay mədəval kuḍa, kokuḍa madiṅ gəl à masla à vok ma? ṅgaha kakay mədiṅ gəl à masla à vok, kokuḍa matsən gay lakəl aṅha ma? ṅgaha aya kakay mədàtsənəṅ, à baṅa masla mapəh à anu gay uwaga la ahəṅ aw ma? ¹⁵ ṅgaha à baṅa azlaməna gay Zəzagəla tasləl à atà azladza aw, la tetəvi ma uwala azladza taday aṅa mapəhatàla gay la? Uwaga kalkal bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Nərèzàw, marabay aṅa azladza uwana tarab lakəl aṅa azladza, uwana tasà à waṅ aṅa maz à atà gay marabəṅ tsi.'

¹⁶ Ama la tataka azlaməna matsəb sləm à gay uwanay kà, dza dəṅ à uwana takəs gay uwaga aw. Masla mapəhal gay ahəl Yesayya agòḍf kà: 'Sufəl, uwa à uwana adiṅ gəl à mapəhay gami à vok uwa? Dza dəṅ aw!' [☆]

[☆] **10:11** 10.11 Yesayya 28.16 [☆] **10:13** 10.13 Yoyel 2.32 [☆] **10:16** 10.16 Yesayya 52.7; 53.1

agòd. ¹⁷ Kità, sèlàw kà, dza atsèn gay marabəŋ dadəŋ la uwana adiŋal gəl à vok. Ama kà dza aŋa matsèn gay marabəŋ kà, say dza anik apəhal lakəl aŋa Yesu Kristu dadəŋ. ¹⁸ Aganay manavay gulo: La dziriga kà, azla Yahudiya kà, tatsənà gay uwaga aw takay? Ndzer, tatsənàŋ! La wakità Zəzagəla la abà tatsetsèr, tagòd kà:

'Azladza tadàh kà mapəh gay Zəzagəla la gudəŋ la vok gesina, mapəhay aŋatà atsèn ala gesina, tsərəh à makəđ gəl à ahəŋ gudəŋ à vok!'

¹⁹ Bà gotənaŋ gənavà akul manavay anik aya: La dziriga ma, azla Yahudiya tatsənà gay uwatà aw takay? Tatsənàŋ, ama asa à atà matsəbal sləm aw pəra. Teraŋa dəŋ Musa apəh à atà:

'Zəzagəla agòd: 'Gədàpaka akul ala kà azla-manəŋ lakəl aŋa tsəhay uwana madziyikw atà gà. Gədàpaka akul ala ləv gà lakəl aŋa tsəhay uwana tasəl gəl aw', agòd.'✧

²⁰ Nŋaha la lig aŋa uwaga la ahəŋ, guba akès Yesayya kà mapəhay aw. Kiya uwana mapəhay aŋa Zəzagəla, uwana apəh, Yesayya agòd:

'Aganay azladza uwana tayàh gi aw kà, tanəŋ gi nŋaha gədàpəhatàla vok à azladza uwana tadəv gi kuđa aw.'

²¹ Ama kà aŋa azla Isərayel kà Zəzagəla apəh la paŋaw aŋa Yesayya kà:

'Lis gəvak à mafatakàh à atà gəl kà mazala atà kà, ama tasa à waŋ aw. Takəs gay gulo aw, takwes gi à gəl.'✧

✧ **10:19** 10.19 5Musa 32.21; Mahabay 19.4 ✧ **10:21** 10.21 Yesayya 65.1-2

11

Vok mahamay aṅa Zəzagəla lakəl aṅa azla Isərayel

¹ Kità kà, gəṅava manavay anik aya: Tsa kiya uwanay ma, Zəzagəla aməl azla Isərayel ala ay? Awan, aməl atà ala aw. Gi la aslasl gəl gulo bay kà, gi zil Isərayel. Gəsà à uda la tsəhay aṅa Benyamin uwana mayyi à tsəh ala aṅa Abəraham. ² Zəzagəla aməl azladza aṅha uwana ala, atsatsàmàni atà dagay madzəka aw. Kasəlaw kà tatsetsèr kiya uwaga à wakità Zəzagəla à abà lakəl aṅa Eliya aw ay? Apuwà gudzi à azla Isərayel à gəl, la huma Zəzagəla agòd:

³ 'Sufəl, azladza uwana takədàh azlaməna mapəh à atà gay ahəl aṅak, tabazllàh azlaslaka makad tatak à ahəṅ. Say gi kokudfa gəl gulo pəra à uwana gətəm à ahəṅ aṅa manəf ka, ṅgaha asa à atà makəd gi bay.'☆

⁴ Mana Zəzagəla awùlla ala ma? Agòdɔl:

'Kak kokudfa gəl aṅak pəra aw. Gəbək à ahəṅ azladza dəbow mədəf, uwana atà kà takədèd à Bal à ahəṅ aw.'

Zəzagəla agòdɔl. ⁵ Lagwa kà, kasəlaw gay uwanay təga aw ay? Kà aṅami kà kiya uwanay babay zlà, atəm à ahəṅ azladza uwana Zəzagəla atsatsàmàni atà la vok mahamay aṅha. ⁶ Baṅa Zəzagəla atsatsàmàni atà kà, kà sləray aṅatà uwana tadfaḥəṅ aw. Tsa baṅa kità aw kà, vok

---

☆ **11:3** 11.3 1 Sufəl 19.10,14,18

mahamay anha kà, adagay kà vok mahamay aya aw.

⁷ Uwaga asal magoḏay kà, azla Isərayel tabəza uwana tayàh aw, say azlauwana Zəzagəla atsa-tsàmànì atà la uwana tabəzal. Ama azlauwana tatəm à ahəṅ kà tadzadzàṅhà gəl anjatà ala.

⁸ Uwaga kà bokuba uwana tatsètser à wakità Zəzagəla à abà:

'Zəzagəla apakà atà ala dadəgzləka bokuba azla-madagazlam, atsàkàh à atà à yewdi à ama, anakàh atà à sləm à ama tsərəh à lakana kà: 'Təh sləm', agòḏ à atà aw.'

⁹ David agòḏ babay kà:

'Mazuw tatak may anjatà kà adàpaka atà maləkaw à ahəṅ, adàtsahla à atà matekwid, ṅaha adàduk w atà à ahəṅ. Kità à uwana Zəzagəla adàvə à atà ṅərpa.

¹⁰ Zəzagəla atsàkàh à atà à yewdi à ama, kà atà anja manəṅla ala aya aw, kà atà anja madz à ahəṅ la ṅərpa la abà koksikoksi, kà makalàh atà à vəḏah, '☆

David agòḏ.

¹¹ Tsa kiya uwanay kà, gənavə akul manavay anik aya. Mok uwana matekwid atsàla à azla Yahudiya ma, tatəḏ à ahəṅ anja tetuwa takay? Awan, anja tetuwa aw. Ama kà uwana matekwid atsàla atà la uwana azlatsəhay anik tabəzə gəl anjatà, tabəl. Zəzagəla adfahəṅ kiya uwanay kà, kà azla Yahudiya anja makəḏ ala yewdi à tsəh.

¹² Mok uwana matekwid atsàla azla Yahudiya kà, azladza gudəṅ à vok gesina, tabəzə mabəlay kà madegolay uwaga. Mok uwana azla Yahudiya

☆ **11:10** 11.10 5Musa 29.4; Mahabay 69.22-23

tatèd à ahəŋ la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh, Zəzagəla avà mabəlay à azlatsəhay anik. Kay, baŋa Zəzagəla adadəfah dzəba aŋha səla aw à azladza anik la kaslā uwatā, adadəhataŋ ma dafuwa à gay uwaga aw takay, la mok uwana azla Yahudiya tadawul à waŋ à tetəvi aŋha à tsəh?

Kakay Zəzagəla abəl azlatsəhay anik ma?

¹³ Lagonay kà, gəpəhay kà akul, uwana akul azla Yahudiya aw. Gi kà, gi masləlay aŋa Zəzagəla uwana asləl gi à slaka aŋkul, uwana akul azla masla Yahudiya aw. Kà uwaga à uwana, gədèdəf gay ləv kà sləray uwana avà à gi.

¹⁴ Kità, asa à gi kà tsəhay gulo, azla Yahudiya, tanəŋ gi, kà azlaanik la tataka aŋatà aŋa makəd atà à adi, kà atà aŋa mas à waŋ, kà Zəzagəla mabəl atà la sləray gulo. ¹⁵ Haday, mok uwana Zəzagəla aməl azla Yahudiya ala, asəl vok à azladza gudəŋ à vok. Ama mok uwana Zəzagəla adawulla atà à tsəh aya, ma adəgay ma, kakay ma? Uwaga kà adəgay kà dzəba aŋha səla aw, adavà sifa à azladza mamatsay gə.

¹⁶ Mats kaf matera, uwana dza atsəkay à fəta à awtəy tsikasla kà aŋa Zəzagəla, ŋgaha kaf gesina kà tsikasla bay. Baŋa godega ahəf aŋa Zəzagəla azlasləm gə bay kà, azlaaŋha. ¹⁷ Ahəf delga la abatà takədəval sləm anik la vok ala, ŋgaha tahəd kà makədəvani tsəhay aŋa ahəf uwatà la fəta kà mabədfla à slaka uwana à abà, takədəvalla vok ala. Uwaga kà apəhay kà à kak, uwana kak zil Yahudiya aw. Kà uwana tatak delga uwana azla Yahudiya tabəzəl kà,

lagonay kà, kak babay kabəzal bokuba azlasləm ahàf uwana tabəzal ndzəda kà madegolay iyà gà. ¹⁸ Kà uwaga zlà kà, kapəsew azlasləm ahàf uwana takadaval à vok ala aw. Kà mana kats zlapay ma? Kak kà, sləm ahàf pəra, ndzəda aña sləm ahàf kà atsa à uda kà la iyà gà la abà pəra, awkà sləm ahàf avà ndzəda à iyà gà aw.

¹⁹ Zlahaw, dza la tataka aṅkul la abà agodf: “Zəzagəla adakadaval azlasləm ahàf anik la vok ala, ŋgaha kà mabəɸla gi à abà la abatà”, agodfay. ²⁰ Hadfay, uwaga kà kità, Zəzagəla akədəvalla vok ala, kà uwana tadiṅ gəl à masla à vok aw. Ama kà aṅak kà, avà à ka slaka, kà uwana kadiṅ gəl à masla à vok, kità kà. Kazigəna gəl aw, hòy yewdi aña Zəzagəla! ²¹ Kà uwana baña Zəzagəla asàk azlasləm ahàf dziriga gà, uwana asèlla à uda la vok aw, adàsak à kak babay, à kak aw. ²² Kay, fàl sləm lela, Zəzagəla kà delga, ŋgaha dzaṅdzaṅ babay. Masla kà dzaṅdzaṅ lakəl aña azladza, uwana tatəɸ à ahəṅ la tetəvi aṅha la tsəh, ama kà aṅak kà, adfahà à ka delga à kak uwana kada à huma à gay la madfah uwana ahəɸal à adi, tsa baña kità aw, adànats ka à ahəṅ babay. ²³ Ama azla Yahudiya kà, baña tadza à ahəṅ la dzaṅdzaṅ aṅatà la abà aw, Zəzagəla adàtsəv atà à gəl məṅ aṅatà à gay, kà uwana masla la maslay kà matsəv atà à gəl məṅ aṅatà à gay aya. ²⁴ Kak uwana kak zil Yahudiya aw kà, kak bokuba kak sləm ahàf fəta manatsin à waṅ gà, uwana tatsəv à ahàf delga à gay la mtəga. Baña Zəzagəla adəhəṅ kiya uwaga ma, kadzugw kà zlazladfa kà aṅha aña mawulla azla Yahudiya à gəl məṅ aṅatà, uwana à gay

uwarà takay? Atà uwana azlaslèm ahàf dziriga gà?

Mawul lèw aṅa Isərayel

²⁵ Azladede, asa à gi kà kasəlaw nasiri dziriga uwana Zəzagəla afətàlla à ama ala, kà akul aṅa magay azlazlapay aw. Gəgòɗf kà, azlaanik la tataka azla Isərayel la abà kà, asà à atà madiṅ gəl à Zəzagəla à vok aw bà la dziriga. Say baṅa azlatsəhay dza anik, uwana azla Yahudiya aw, uwana Zəzagəla atsatsàmàni atà, tadiṅ gəl à Zəzagəla à vok dàṅ, ṅgaha la lig la ahəṅ azla Isərayel tadàdiṅal gəl à vok. ²⁶ ṅgaha Zəzagəla adàbəl Isərayel. Bokuba uwana tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà:

'Masla maḃəl azladza kà, adàsa à uda kà la Siyon. Adàzəḃ tsakana à mayyi à tsəh ala aṅa Yakuba lakəl ala.

²⁷ Uwanay la uwana makəs vok slawda gulo la atà, à mok uwana gədàzəḃ atà tsakana lakəl ala,✧

Zəzagəla agòɗf. ²⁸ Kiya uwaga kà, azla Yahudiya, kà takweska gay marabəṅ, gay gà la uwaga à uwana, tapakà azlaməna məzam aṅa Zəzagəla. Uwaga apakà vok kà, kà akul uwana akul azla Yahudiya aw, aṅa maḃəz gəl la abà. Ama kà aṅatà babay kà, Zəzagəla atsatsàmàni atà, ṅgaha awoyà atà, kà uwana apəh à azlababa aṅatà madzidziga à vok à abà dagay uwarà. ²⁹ Zəzagəla kà, baṅa adazalla ka kà, bà adazalla ka. ṅgaha baṅa adavà à ka kà bà adavà, abəɗla vok aw. ³⁰ Akul uwana azla Yahudiya

✧ **11:27** 11.27 Yesayya 59.20; Yereṃiya 31.33-34

aw kà, kakwesàwkà paṅaw aṅa Zəzagəla dagay uwarà. Ama lagonay kà azla Yahudiya takweskà Zəzagəla, gay gà la uwaga kabəzaw vok mahamay aṅha. ³¹ Ama azla Yahudiya kà, kiya uwaga babay, lagonay kà takweskà Zəzagəla, ṅgaha kabəzaw à gəl la slaka aṅatà la abà. Ama uwaga apakà vok kà, kà atà maḃəz vok mahamay babay. ³² Zəzagəla asàkla à ahàl à azladza la tsəh ala gesina, kà atà aṅa makweska masla, adəhàṅ kiya uwaga kà, kà vok aṅa mahamal kà atà gesina.

Zəzagəla kà məṅga, məzləba

³³ Kay ndzer, dzəḃa aṅha səla aw aṅa Zəzagəla kà məṅga, matsihila aṅha kà zəṅzəṅ, aduwa azlatatak gesina, asəl tatak gesina bay. Madzugway aṅha kà dza abəz kà aw. Zlazladza kà dza matsən madfehəṅ aṅha. ³⁴ Uwaga bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Uwa asəl, uwana Sufəl Zəzagəla adzugway uwi, 'Dahà uwanay!', ma uwa à uwana agodal uwi? Dza la ahəṅ aw.

³⁵ Uwa adàvəl tatak à adi uwi, kà masla aṅa magay la goder aṅha la vok uwi? 'Dza la ahəṅ aw', tagòd.'[☆]

³⁶ Haday ndzer kà, dza la ahəṅ aw, kà uwana masla la uwana adəhà tatak gesina. Tatak uwaga gesina tadza à ahəṅ la sifa kà, kà masla, masla la uwana Sufəl lakəl aṅatà. Məzləbà masla aṅa koksikoksi. Amen!

☆ **11:35** 11.35 Yesayya 40.13; 55.8; Job 41.11

12

Maday delga aña masla sləray aña Zəzagəla (1 Korintiya 12.1-11; 14.1-25)

¹ Azladedə, tsa aña kiya uwanay vok adahama à Zəzagəla kà aňami zlà kà, gədəv à akul kufa: Vəwwal vok aňkul la deňdan. Vəw vok aňkul à masla, bokuba tatak uwana takəf à Zəzagəla la ləv tekula, baməraka akul la sifa babay. Gəw azlaanğa kà makəsal à gəl. Uwaga la uwana tetəvi dziriga kà masləkawla Zəzagəla.

² Kanəfaw madz à ahəŋ aña azladza gudəŋ à vok aw. Ama la uwaga kà, vəw tetəvi à Zəzagəla, avà à akul azlamadzugway mawga kà masla aña maəəfla akul. Kiya uwaga kà, kadəsəlaw tatak uwana asa à Zəzagəla, uwana delga, uwana ahəfal à adi, ŋgaha akəsa à vok la tetəvi aňha la ama bay.

³ Ndzəfa aña Zəzagəla, uwana avà à gi kà mapəhakulla kà à aganay; gəgod à kəla uwabeyuwi aňkul kà kazigənaw gəl aw, ama sələw madz à ahəŋ aňkul. Nərəzəw kà mavəy uwana Zəzagəla avà à akul aña masəl slaka uwana akul la abà.

⁴ Vok aña dza kà tekula pəra gesina, ama vok uwaga kà la azlamanabay anik anik, ŋgaha kəla manabay kà la sləray aňha.

⁵ La anu babay kà kità. Anu dəŋ, ama kiya anu la sləb vok tekula, kà uwana mədahama gay à vok la Kristu. Anu gesina kà mədanab vok à gay bokuba manabay aña vok.

⁶ Zəzagəla avàhà à anu mavəy aña sləray aňha kà la aňha, la aňha. Kiya uwana asal mav à anu uwabeyuwi adfahà sləray la mavəy uwana Zəzagəla avəl. Kasəl kà, baña Zəzagəla avà à ka mavəy aña mapəh gay

aṅha kà: Zàṅ, bokuba kasəl, kà uwana Zəzagəla avà à ka maslay. ⁷ Baṅa Zəzagəla avà à ka maslay aṅa maɖàh sləray à azladza: Zlàk à atà. Baṅa Zəzagəla avà à ka mavà y aṅa matapla à azladza, kiya uwaga tàpatàla, la tetəvi aṅha. ⁸ Baṅa Zəzagəla avà à ka à mavà y kà madzərəɖàh azladza ala, dzərəɖàhatàla. Baṅa Zəzagəla avà à ka à mavà y kà mavà h tatak à azladza, vàh la ləv tekula. Baṅa Zəzagəla avà à ka à mavà y kà manəṅla azladza, nəṅla atà la tetəvi aṅha. Baṅa Zəzagəla avà à ka à mavà y kà maɖàhla delga à azladza, ɖahà uwaga la marabay.

⁹ Kawoyaw dza la gay gà pəra aw, wòyàw dza la ləv tekula, hòyàw à mawisiga à ahàl. Nəfàw kà uwana delga. ¹⁰ Wòyàw vok akul azlaməna manəfay, kà uwana akul azlaməna huɖ gày tekula, sləkàwàw azladedà aṅkul ɖaɖuwa à gay gəl aṅkul. ¹¹ Vàw vok à sləray la ləv aṅkul gesina, kagaw azlaməna mas aw, zlàkàw Sufəl Zəzagəla la ləv aṅkul gesina. ¹² Fàw yewdi kà à uwana à gay Zəzagəla apəh à akul à ahəṅ. Kità kà, rabàw koksikoksi. Basàw ṅgərpa uwana kasaw. Dəvàw kuɖa à Zəzagəla kokuɖa masakal. ¹³ Baṅa azlaməna maɖiṅal gəl à vok anik la kuɖa la abà kà, kàlàw tatak uwana tanəkudfa aṅha. Kəsàw azlaməlok dza uwana tatsa à mtəga aṅkul la ahàl sèla.

¹⁴ Dəvàw kuɖa à Zəzagəla kà azladza uwana tatərəb akul, katsafaw la atà aw. ¹⁵ Rabàw la slaka gà la azladza uwana tarabay. Tawàw la slaka gà la azladza uwana tataway babay. ¹⁶ Tsənàw vok gay la azlaməna magay aṅkul, kazigənwaw gəl aw, baməraka sləray uwali ɖahàṅ

bèziga aṅa sləray la ahəŋ aw. Kadzugwaw aw 'Anu azlaməna matsihilaga', kagodaw aw.

¹⁷ Baṅa dza adəhəkulla mawisiga à vok kà, kawulawwalla mawisiga à adi aw. Dahàw haṅkəli kà madəhəŋ, kà uwana ahəf la slaka azladza gesina. ¹⁸ Wàdàw vok à uda la uwana la abà kaslaw gesina, kà akul aṅa madz à ahəŋ la lapiya la abà, la kəla uwabeyuwi à baṅa akəsa à vok. ¹⁹ Akul azlaməna gay ləv gulo kawulawla mawisiga à azladza à adi aw, ama sàkàwla kà la Zəzagəla la ahəl, à mapak ləv uwaga kokufə gəl aṅha pəra. Kà uwana tatsətsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Tatak mawisiga uwana azladza tadəhəkullaŋ à vok kà, gi la uwana gədàpəlla à akul goder aṅha', Sufəl Zəzagəla agòf.'☆

²⁰ Wakità Zəzagəla agòf aya kà:

'Baṅa masla məzam aṅak la may gà, vəl tatak may, baṅa la nəlay gà, təfəlla iyaw. Baṅa kadəhalaŋ kiya uwaga, masal aṅak adàdàhalla sləray ŋgaha adàpəh gay la ləv ala.'☆

²¹ Kavà tetəvi à mawisiga kà makəfəsl à ka aw, kəfəsl à mawisiga la madəh delga.

13

Mawulla gəl à vəfah la huma aṅa azlaməna makor kutso

¹ Kəsàw gay aṅa azlaməna makor kutso, kà uwana azlauwana la ndzəfə gesina kà Zəzagəla la uwana avà à atà, ŋgaha masla la uwana abək atà à ahəŋ. ² Kità kà, dza uwana adzadzaŋ gəl

ala la huma aṅa azladza, uwaga kà adzadzana gəl ala kà la tatak uwana la afik Zəzagəla afà à ahəṅ, azlauwana tadfehəṅ kiya uwanay kà tadəbiy seriya à gəl aṅatà. ³ Ama baṅa azladza, uwana tadəh delga kà, guba aza atà kà azlaməna makor kutso aw, say azlaməna madəh mawisiga la uwana guba az atà pəra. Baṅa asa à akul kà guba aṅa maz akul la huma aṅatà aw kà, dəhəw delga, kà akul aṅa mahəf à atà à adi. ⁴ Kà uwana azlauwana takoray kà, tadfehəṅ kà sləray uwana Zəzagəla afà à atà à ahəl kà mazlak ka aṅa madəh delga. Baṅa kadaḏahaw mawisiga kà, guba akəs akul kà atà, kà uwana ndzəḏa uwana Zəzagəla avà à atà kà, avà à atà kà deyday aw. Atà kà, azlaməna sləray aṅa Zəzagəla, kà mapəhla mapak ləv aṅa Zəzagəla ala lakəl aṅa azlauwana tadəh mawisiga, kà madəh à atà seriya à gəl. ⁵ Tsa baṅa kiya uwanay kà, say məkəsay gay aṅa azlaməna makor kutso, kà huma yewdi pəra aw, ṅgaha la seriya uwana la abà atəf anu à gəl aw. Ama kəsəw gay aṅatà, kà uwana kasəlaw la ləv la tsəh kà, tetəvi uwaga kà asa kà à Zəzagəla babay.

⁶ Gay gà la uwaga à uwana, kapəlaw hadama babay. Zəzagəla abək à azlaməna mazəb hadama à ahəṅ, kà atà aṅa madəhla sləray uwaga lela. ⁷ Pələw à azladza uwaga gesina tatak uwana tanava à akul. Pələw hadama à azlaməna mazəb hadama, pələw duwan à azlaməna mazəb duwan. Kəsəw gay à azladza uwana la ahəl ala takor kutso lela.

Mawoy vok kà anu kà anu

⁸ Kadzaw à ahəŋ la goder aŋa dza la vok aw. Goder aŋkul kəla kà, say mad à huma à gay la mawoy à azladza anik la abà. Kà uwana dza uwana awoya azlaməna magay aŋha kà, anəfa mapəhay aŋa Zəzagəla lela. ⁹ Haday, Zəzagəla agòd à anu:

'Kada à gəl gaw aw, kakəɸ dza aw, kada gəl aw, kakəɸa yewdi à azlatatak aŋa azladza anik à vok aw.'

Azlamapəhay uwaga, la azlaanik gesina kà, tahama à abà à uwana agod:

'Wòyàŋ masla magay aŋak, bokuba uwana kawoya gəl aŋak bay.'[☆]

¹⁰ Dza uwana awoya masla magay aŋha kà, ada-halaŋ mawisiga à vok aw. Kità kà baŋa kawoya azlaməna magay aŋak kà, kanəfa mapəhay à uda gesina.

Mawul à waŋ aŋa Kristu kà nekwa

¹¹ Wàɸàw vok à uda, tsa kasəlaw mavakay uwaga lagwa kà, tsənàwla adagay kà uwana kaslà uwana Zəzagəla adàbəl anu aŋa tetuwa kà nekwa. Uwaga kà kərkər bokuba la mavakay uwana mədiŋ gəl à Yesu Kristu à vok dadəŋ aw.

¹² Vəɸ la uwaga adà à lig, afats la uwaga atsa à afik. Lagwa kà mənəfa à sləray aŋa mələs aya aw. Mətsokw azlatatak guvəl uwana à abà, məpala guvəl la afats. ¹³ Məhəd lela, azlauwana taday la uɸaka la abà. Məgà azlaməna mas guzu aw, mələlim lakəl aŋa tatak may aw, məɸahà mabila baməraka la mana mi aw, məɸahà

[☆] **13:9** 13.9 2Musa 20.13-15,17; 3Musa 19.18; 5Musa 5.17-19.21

magazlay la azladza aw, ngaha məkadà yewdi à tatak aña azladza anik à vok aw. ¹⁴ Mətsòkw Yesu Kristu à vok bokuba tatak guvəl gami. Kadzugwaw à azlatatak mawisiga, uwana asa à vok aņkul kà madehəŋ aw.

14

Azlaməna ndzəda gà la azlaməna maruw vok à ahəŋ gà

la tetəvi aña Zəzagəla la ama

¹ Kèsàw azlauwana taruw vok ahəŋ la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh la ahəl səla, kadzedzinaw madzugway aņatà aw. ² Uwaga gəpəh à akul kà, lakəl aña tatak may kaykay. Azladza anik kà, tatak may uwanay kà, asləh kà mazuway tasəl magodəy aw bə mazuway pəra, ama dza uwana aləg mahənay la tetəvi aña Zəzagəla la tsəh kà, apad sləb aw, azuway kà bəsla aġər à abà pəra. ³ Ama dza uwana amanay gesina kà, apəsew dza anik uwana apad sləb uwaga aw. Ngaha dza uwana apad sləb aw kà, adziyukw à masla mapad sləb babay aw, kà uwana Zəzagəla kà akəs masla maman tatak uwaga gesina. ⁴ Kak ma, kak uwa, kagod kà madziyukw à magamza aña dza anik, uwana adàh sləray mawisiga uwa? Say mənġa aņha la uwana apəhaalla, à baņa adahan kà delga aw ma mana aņak la abà ma? Adətəd à ahəŋ aw kà uwana mənġa aņha uwana la afik, adànəŋla kà masla aña matədəy à tetəvi aņha la tsəh ala aw. ⁵ Azladza anik tadzugway kà mavakay anik aduwa azlaanik la huma yewdi aņatà, ama la yewdi aña azladza anik mavakay

gesina kà kalkal. Say dza asèl uwana adzugway la lèw aṅha la tsèh la paraka. ⁶ Dza uwana adzugway kà, mavakay anik aduwa azlaanik adzugw kiya uwanay kà, aslèkawla Sufèl Yesu. Dza uwana apad slèb taslèkaw, kikay agodiya à Zèzagèla lakèl aṅa uwana azuway. Dza uwana apad slèb bay adfahan kiya uwaga kà maslèkaw Sufèl babay, ṅgaha kikay agodf à Zèzagèla lakèl aṅa uwana azuway babay. ⁷ Kità kà dza la ahèṅ, adza à ahèṅ kà aslasl gèl aṅha aw ṅgaha dza la ahèṅ amètsay kà aṅa aslasl gèl aṅha babay aw. ⁸ Kà uwana baṅa anu la sifa kà, anu la sifa kà aṅa mēdàh slèray aṅa Sufèl, uwana aṅal anu, ṅgaha baṅa mēmètsay kà, mēmètsay mamètsay gesina kà, kà anu azlaaṅa Sufèl Yesu Kristu. ⁹ Kà uwana Sufèl Yesu Kristu amèts, ṅgaha awul à uda la mamètsay, kà masla aṅa magay Sufèl aṅa azlamazimnekidf la azladza uwana la sifa bay. ¹⁰ Tsa aṅa kiya uwanay ma, kak ma kak uwa, à uwana kapèsew deda magay aṅak uwa? ṅgaha ma kak ma kak uwa? Mèsèl gesina gami kà, mēdàda à huma seriya aṅa Zèzagèla. ¹¹ Uwaga kà bokuba uwana tatsetsèr à wakità Zèzagèla à abà. Sufèl Zèzagèla agòd:

'Gègodf la dziriga: Kèla dza adàkèdedf à ahèṅ la huma gulo.

ṅgaha kèla uwabeyuwi adàpèhay la paraka kà:

Kak Zèzagèla la uwana la maslay gesina, [✧] tadàgodfay. ¹² Uwabeyuwi adàtugw uwana adàhàhàṅ la huma Zèzagèla, la paṅaw aṅha la paraka.

✧ **14:11** 14.11 Yesayya 45.23

Mədfaha hanəkəli kà azladedə gami maruw vok à ahəŋ gə

¹³ Tsa baŋa kiya uwanay kà, məsak à madziyukw à vok à dagay. Dahàw hanəkəli kà akul aŋa madàh uwana atsala matekwid à deda aŋkul, ŋgaha kà madukw masla à tsakana à abà aw. ¹⁴ Gi dza aŋa Sufəl Yesu, ndzer kà, tatak gesina kà masləhay gə la ahəŋ aw, ama baŋa dza anik adzugway kà, tatak anik masləhay gə la ahəŋ, kità uwaga kà, afa à gay aw, kà uwana kà aŋha kà, asləh haday. ¹⁵ Baŋa katafad ləv à deda aŋak la tatak may, uwana kazuway kà, kiya kawoyaŋ aw. Kà uwana Yesu Kristu kà aməts kà aŋha babay. Səl kà, uwana kazuway kà, atafadalla ləv la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh aw. ¹⁶ Ama kà aŋak kà, tatak gesina kà masləhay gə la ahəŋ la huma aŋak aw, ama baŋa kasəl kà azladza tadəpəh mawisiga lakəl aŋha kà sàkal, ŋgaha kà atà aŋa matugw mawisiga aw. ¹⁷ Makoray Zəzagəla kà gay aŋa mazuway la masay aw. Ama uwaga kà gay aŋa dziriga ŋgaha la marabay, uwana Masasəfok Zəzagəla avəy la lapiya, awkà gay aŋa tatak uwaga la abà aw. ¹⁸ Dza uwana adàh sləray aŋa Yesu Kristu kiya uwanay kà, Zəzagəla adəwoyəŋ, ŋgaha azladza tadəsləkaway babay. ¹⁹ Tsa baŋa kiya uwanay kà, məwəf vok à uda kà madàh uwana azlaka à azladza kà madz à ahəŋ la lapiya, la maham à gay à vok gami la abà, ŋgaha uwana adazigən azladza anik la tetəvi aŋa Zəzagəla la tsəh. ²⁰ Kawisə sləray aŋa Zəzagəla ala la tatak uwana kà manay aw. Kay kà, tatak masləhay gə la ahəŋ nəma kà, ama baŋa azladedə aŋak tadəsokw à

tsakana abà kà, uwaga kà delga kà manay aw. ²¹ Ama uwana delga kà, kadaha tatak uwana adàdukw deda anjak à ahəŋ, adàgay mapad sləb uwaga baməraka adàgay mas guzu, adàgay bà mana beyimi uwana adukw deda anjak à ahəŋ kà, kafa gay aw. ²² Uwana kasəl lakəl anja uwaga kà, fà uwaga à tsəh kuvəl anjak, uwaga kà la tataka ankul la Zəzagəla pəra. Marabay agay la dza uwana adahaŋ tatak la kokuda mabək gəl à ahəŋ səla. ²³ Ama dza, uwana abək gəl à ahəŋ səla, lakəl anja tatak may, azuway la mabək gəl à ahəŋ, səlà kà seriya adəkəsəy, kà uwana bà la mabək gəl à ahəŋ səla anha kà, asakal à tsəh ala kà mazuway aw. Kà uwana kəla tatak uwana mədfəhəŋ la mabək gəl à ahəŋ səla la huma Zəzagəla kà tsakana.

15

Madàh uwana azlak azlamagabədf gə

¹ Anu uwana mədahəŋay la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh kà, məzlaka azlauwana tahəŋay dadəŋ aw, mədfahaŋ kà uwana akəsa à anu à gəl pəra aw. ² Say mədfahaŋ kà uwana akəsa vok kà anja azladedə gami, məzlak atà kà atà anja mazigəŋay la tetəvi anja Zəzagəla la tsəh. ³ Yesu Kristu la gəl anha bay kà, ayàh tetəvi kà madàh uwana asà à gəl anha aw. Ahənà gay uwana ala, tatsetsèr à wakità Zəzagəla à abà:

'Magofahay anja azlaməna matsək à ka magofahay à gəl kà, awul à gəl gulo,'✧

✧ 15:3 15.3 Mahabay 69.9

agòf. ⁴ Tekedfik, kəla tatak uwana tatsètser à wakità Zəzagəla à abà kà, tatsètser uwaga kà matapanula dziriga, kà anu aña makəf yewdi à uwana à abà, Zəzagəla apəh à ahəj kà madəhəj kà uwana la wakità Zəzagəla la abà adzərədəh anu ala, ɲgaha kà anu aña matsizlla à ahəj lela. ⁵ Zəzagəla adzərədəh anu ala kà uwana apakànula kà anu magay mazlaməna mabasin, ɲgaha anu aña magay la paɲaw tekula, bokuba uwana Yesu Kristu adfahəj bay, ⁶ kà akul gesina aña mazləb Baba aña Sufəl gami Yesu Kristu la paɲaw tekula.

Kəsàw vok kà akul à akul

⁷ Kità kà, kəsàw vok kà akul à akul bokuba uwana Yesu Kristu akəs akul. Dahàwwəj kiya uwaga, kà azladza aña mazləb Zəzagəla. ⁸ Gi, gəpəh à akul la paraka, Yesu Kristu apakà magamza aña azla Yahudiya, kà masla aña mapəhatàla kà Zəzagəla kà adfəh fida aw. Asàl mahən uwana ala Zəzagəla apəh à azlababa aɲatà à ahəj. ⁹ Asà à wəj babay, kà azlauwana azla Yahudiya aw aña mazləbay, kà azlatatak dzəba aɲha səla aw gə uwana adfahəj. Uwaga kà bokuba uwana tatsètser à wakità Zəzagəla à abà lakəl aɲha:

'Kà gay uwanay gədàzləb kà la tataka azladza la abà, gədàzləb kà la azlamahabay.'[☆]

¹⁰ Gay Zəzagəla agòf aya kà:

'Akul uwana akul azla Yahudiya aw, rabàw la slaka gə, la azlatsəhay aña Zəzagəla uwana akəs atà dagay uwarà.'

[☆] 15:9 15.9 2 Samuyel 22.50; Mahabay 18.49

11 La slaka anik la abà aya tagòd:

'Akul uwana akul azla Yahudiya aw, zlèbàw Sufèl Zèzagèla. Dza atèm à uda aw, zlèbàw masla gesina.'✠

12 Yesayya, masla mapèhal gay ahàl anja Zèzagèla agòd babay:

'Dza anik adàsa à uda la tsèhay anja Yese la abà, adàsa à waj kà makor azladza uwana azla Yahudiya aw, tadàfay manəwəŋ anjatà à masla à afik kà mabèl atà.'✠

13 Zèzagèla uwana av manəwəŋ, ahənəkulla la marabay, ŋgaha akul anja mabèz lapiya la ləv la tsəh, kà uwana kadiŋaw gəl à masla à vok kà, manəwəŋ ankul lakəl anja adahən ala pawasla, la ndzəfa anja Masasəfok tsikasla.

Pol apəh gay lakəl anja sləray anja uwana adahan

14 Azladedda gulo, gi la aslasl gəl gulo kà, gəsəl kà kadahàwwəŋ kà la tetəvi anja, kasəlaw dziriga gesina, ŋgaha kasèlàw tetəvi anja mawalla kà vok hanəkəli à gəl. 15 Ama bà la uwaga, la azlaslaka anik la wakità uwanay la abà, gətsetsèr à atà kà, la maz kuda à zagèla lakəl anja azlatatak anik anik, kà anja mavika akul aw. Gətsetser bokuba uwanay, kà dzəba anja səla aw uwana Zèzagèla adahagəŋ.

16 Bokuba magofay kà, afà gi à ahəŋ kà magamza anja Yesu Kristu la tataka azladza uwana azla Yahudiya aw. Gəvə vok gulo à Zèzagèla tetuwa, kà maz gay marabəŋ, gay gà à uwana

---

✠ 15:11 15.11 5Musa 32.43; Mahabay 117.1 ✠ 15:12 15.12 Yesayya 11.10

atsà à waŋ la slaka aŋha. Gəziŋ kà à azlauwana azla Yahudiya aw, kà atà aŋa maɗiŋ gəl à masla à vok, ŋgaha kà uwana Masasəɗok tsikasla afà à fəta à awtəy kà aŋha. ¹⁷ Kà sləray aŋa Zəzagəla uwana gəɗehəŋ kà, gəɗɛɗ gay ləv, kà uwana gi la ahəl aŋa Yesu Kristu. ¹⁸ Kà uwana gəpəhay lakəl aŋa tatak anik aw, say uwana Yesu afà à gi à ahəl. Masla avà à gi ndzəɗa, kà madla azladza uwana azla Yahudiya aw à huma Zəzagəla, kà atà aŋa makəs masla. Aɗahəŋ kiya uwanay kà, kà azlagay uwana gəpəh, ŋgaha azlatatak uwana gəɗfahəŋ. ¹⁹ Aɗahà azlanadzipo tsəhay anik anik la ndzəɗa aŋa Masasəɗok tsikasla babay. Kiya uwaga gəsləhà gay marabəŋ à azladza ala gesina lakəl aŋa Yesu Kristu, adzəkà à vok dagay la Urusalima tsərəh à gudəŋ Iliriya. ²⁰ Ama gi kà gəhika kaykay maz gay marabəŋ kà la slaka uwana azladza tatsən gay lakəl aŋa Yesu Kristu dadəŋ aw, kà uwana asa à gi maziŋ la slaka uwana azladza tatsənəŋ aw kà gi asa à gi maɓɛɗ sləray aŋa dza anik à gay dzəgov aw. ²¹ Gi kà, gəɗehəŋ bokuba uwana tatsetsər à wakità Zəzagəla à abà:

'Azlauwana tapəh à atà tatak lakəl aŋha aw kà,
atà kà tadənəŋəŋ. Azlauwana tatsən tatak
lakəl aŋha aw bay tadatsən gay marabəŋ,

Zəzagəla agòɗ.

Pol adzugw mad à Rom

²² Asik dəŋ gəɗabərzi ala kà manəŋ akul à gay, ama gəbəzà tetəvi aw. ²³ Mavay dəŋ à uwana gədayah tetəvi la iyaw tugwi kà manəŋ

akul à gay, ama sləray akəs à gi à ahəŋ. Lagwa kà, sləray gulo la kutso uwanay la abà kà, adakəɸ gəl à ahəŋ. ²⁴ Gədzugw mad à awtày à slaka aŋkul, gədàdza à ahəŋ ɲuv la slaka aŋkul kà manəŋ vok. La lig la ahəŋ kà pəra, gədàda à Espaniya. Asa à gi kà kadàzlakaw gi la mauguzahay gulo uwaga la abà gədàdehəŋ. ²⁵ Ama lagonay kà, gəwul à Urusalima dadàŋ, kà madla tatak mazlakay à azladza aŋa Zəzagəla la abatà. ²⁶ Kà uwana azlaməna gay Zəzagəla uwana la abanay la Makeduniya, la azlauwana la Akayya taràb kà maham gay à sili à vok kà masləl à azlaməna kuɸa la tataka maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la Urusalima. ²⁷ Uwaga kà, atà tadzùgw la gəl aŋatà, ama uwaga kà azlayla kà vok aŋa madəhəŋ kiya uwaga. Haɸay, kà uwana azla Yahudiya tazlək azladza uwana azla Yahudiya aw, kà atà aŋa maβəz mapis gay à vok aŋa Zəzagəla məŋga. Kità kà delga, kà azladza uwana azla Yahudiya aw, tazlaka atà la azlatatak uwana tabəzəl la gudəŋ la vok babay suwəŋ. ²⁸ Baŋa gədàdəv uwaga à gay, gədàbək atà tatak uwana tabək gi à ahəl gesina, gədàwul à lig, kà mad à Espaniya, ama gədàguway kà la gudəŋ aŋkul, la Rom dadàŋ. ²⁹ Gəsəl kà aŋa gədàzlaŋəl à slaka aŋkul kà, Yesu Kristu adəpis anu gay à vok məŋga, la maham gay à vok gami la abà.

³⁰ Azladedə, kamkam, gəgodɸ à akul la sləm aŋa Yesu Kristu, kà uwana Masasəɸok tsikasla apakà anu ala kà məna mawoy vok kà anu à anu. Kamkam zlakàw gi la madəv kuɸa à Zəzagəla, dəvəwwal kuɸa kà aŋulo la ləv tekula,

³¹ kà azlaməna kutso Yahudiya uwana tasəl Yesu Kristu aw, kà gi aṇa mad à ahəl aṇatà aw. Dəvəw kuḍa à Zəzagəla babay, kà tatak uwana la ahəl gulo aṇa makəs à vok à azladza la abatà la Urusalima. ³² Kità kà, baṇa asa à Zəzagəla kà, gədàsa à waṇ à slaka aṇkul kà la hazlakhazlak. Ngaha mədàhama gay à vok la marabay mənḡa la abà. ³³ Zəzagəla masla aṇa mavəh lapiya afa à akul sləm. Amen!

16

'Ayyi' aṇa Pol uwana aḍfahaṇ à azladza anik

¹ Iyay, gəpəh à akul lakəl aṇa deda gami misga, Febe, uwana aḍfahà sləray la tataka maham à ahəṇ mənə gay Zəzagəla la abà la Kenkeriya. ² Kamkam, mok uwana adàbəza à slaka aṇkul kà, ḍakəsəw masla la ahəl səla la sləm Sufəl gami Yesu, bokuba uwana azlayla azlaməna gay Zəzagəla tafehahəṇ. Zləkàw masla la azlatatak uwana anəkudə aṇha gesina, kà uwana masla kà, azlakà à azladza aṇuvaw baməraka gi babay.

³ 'Ayyi' gəgod à Pərəskila atà la zil aṇha Akilas. Atà uwana mədahà sləray aṇa Sufəl gami Yesu Kristu la slaka gə. ⁴ Mok uwana uwarà azladza tatərəbà gi kà, tasà à waṇ kà aṇa matəf gi, tafà à gəl aṇatà aw, 'Kikay' gəgod à atà mənḡa, gi pəra à uwana 'Kikay' gəgod à atà aw, azlaməna madiṇal gəl à vok, uwana azla Yahudiya aw gesina babay kà: 'Kikay', tagod à atà. ⁵ 'Ayyi' gəgod à azlaməna gay Zəzagəla uwana tahaməh gay à vok kà madəv kuḍa la mtəga aṇatà aya. 'Ayyi' gəgod à slawda gulo Epaynet, uwana atsəv

vok à madiṅal gəl à Yesu à vok à abà la kutso Aseya. ⁶ ‘Ayyi’ gəgod à Mariyama, uwana adfahà sləray mənḡa kà aṅkul. ⁷ ‘Ayyi’ gəgod babay à Andəronikus atà la Yuniyas uwana la tsəhay gulo. Mədzà à ahəṅ la daṅay anina. Atà uwana azlazəbzəb gà la tataka aṅa azlaməna matapla la abà. Atà la uwana tatsəv vok à madiṅ gəl à Yesu à vok kà gi.

⁸ ‘Ayyi’ gəgod à slawda gulo Ampəliyatus uwana anu tekula la ahàl aṅa Sufəl. ⁹ ‘Ayyi’ gəgod à Urban, slagama gami la sləray aṅa Yesu Kristu la abà atà la Sətakəs slawda gulo. ¹⁰ ‘Ayyi’ gəgod à Apel, uwana asà ṅgərpa kà sləm aṅa Yesu Kristu, ṅgaha agəd à afik ndzer, ṅgaha ‘Ayyi’ gəgod à hud gày aṅa Arisətobul. ¹¹ ‘Ayyi’ gəgod à tsəhay gulo Herodiyon, ‘Ayyi’ gəgod à azlaməna gay Zəzagəla la hud gày aṅa Nartsəs. ¹² ‘Ayyi’ gəgod à Tərifən atà la Tərifos, azladedə gami misga uwana tadàh sləray aṅa Sufəl Yesu. ‘Ayyi’ gəgod aya babay à Persəda, deda gami misga uwana adàh sləray la ndzəda kà aṅa Sufəl. ¹³ ‘Ayyi’ gəgod à Rufus, dza dziriga gà, uwana la tetəvi aṅa Sufəl la tsəh. ‘Ayyi’ gəgod à iyà aṅha uwana afà à gi sləm bokuba gi bəzi manəfal aṅiz à gəl aṅha bay. ¹⁴ ‘Ayyi’ gəgod à Asənkərit, à Felegon, à Herməs, à Patərobas, à Hermas, la azlaməna madiṅal gəl à vok anik gesina, uwana atà nna la abà gà. ¹⁵ ‘Ayyi’ gəgod babay à Filolog atà la Yuliya, Nere misga atà la deda aṅha duguga. ‘Ayyi’ gəgod à Olimpas la azlaməna gay Zəzagəla anik gesina uwana atà nna la abà gà bay.

¹⁶ Dahàhàw vok 'Ayyi' kà akul à akul. Maham à ahəŋ dza gesina uwana tadin gəl à Yesu Kristu à vok, 'Ayyi', tagod à akul.

Hèlàw à ahəŋ kà azlaməna gay Zəzagəla fida gà

¹⁷ Azladede, 'Kamkam' gəgod à akul, dəhàw han kəli kà azladza uwana tatsəf gay à gay uwana à tsəh tatəpakulla. Kà atà tatsàlla kà mavàhla à waŋ, ŋgaha tanis akul à ahəŋ la tetəvi la tsəh, atà kà kagagamawla vok ahəl akul nna aw. ¹⁸ Kà uwana tsəhay dza uwaga kà, tadəh sləray aŋa Sufəl gami Yesu Kristu aw, tatuway kà vok aŋatə pəra. Tapapat azladza la azlagay namnamga, uwana atsa à waŋ la paŋaw aŋatə la awtəy. Kità à uwana tavavar azladza uwana kokudə masəl godega aŋa gay uwaga. ¹⁹ Kà aŋkul kà, dza gesina tasəlay kà, kakəsàw gay aŋa Sufəl gami. Gi la marabay məŋga kà akul, ŋgaha asa à gi babay kà kagaw azlamahanay gà, kà madəh uwana delga kà akul aŋa mahoy à mawisiga à ahəl. ²⁰ Zəzagəla masla mavəh lapiya à azladza, adədzam gəl à seteni ala la tsəh à asik aŋkul la huma la gay.

Sufəl gami Yesu Kristu apis akul à gay à vok.

²¹ Bə gotənaŋ kà 'Ayyi' Timotawus, uwana mədəh sləray anu səla, agod à akul. Azlatsəhay gulo Lutseyus la Yason la Sosəpatər kà 'Ayyi', tagod à akul babay.

²² 'Ayyi' gəgod à akul, à gi Tertseyus uwana gətsetser gay aŋa Pol uwanay à wakità uwanay à abə, 'Ayyi' gəgod à akul babay, la sləm aŋa Sufəl gami.

²³ ‘Ayyi’ Gayyus agodf à akul babay. Gi la azlaməna gay Zəzagəla gesina madz à ahəŋ kà la mtəga aŋha la abanay. Erastus, masla makəs sahar aŋa huđ gudəŋ uwanay, atà la deda gami Kwartus tadfaha à akul ‘Ayyi’.

((²⁴ Sufəl gami Yesu Kristu apis à akul gay à vok lela! Amen.))

Pol azləb Zəzagəla

²⁵ Məzləbà Zəzagəla uwana avà à akul ndzəfa kà madz à ahəŋ lela la tetəvi aŋha la tsəh. Bokuba uwana apəh à azladza la mok uwana gəzà à atà gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu. Gay mahadf vok à ahəŋ gə aŋa Zəzagəla bay kà, apəhay à anu kà kalkal la uwaga. Kà uwana tatak uwaga kà, Zəzagəla afətàla à azladza la adi ala dagay uwarà aw. ²⁶ Ama lagonay kà, Zəzagəla adafətala à azladza la adi ala la dazuwaya. Apəhatàla kà la maz à atà uwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tatsetsèr lakəl aŋa Yesu Kristu. Zəzagəla uwana adəv à gay aw kà, asal kà azladza tsəhay gesina tadiŋal gəl à masla à vok, takəs gay aŋha.

²⁷ Məzləbà Zəzagəla aŋa tsərəh à awtəy. Masla kokudfa gəl aŋha la uwana akor matsihila dziriga, məzləbà masla la sləm aŋa Sufəl gami Yesu Kristu. Amen!

**Wakità Zəzagəla Wakitə Anja Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun)
Matal: Wakitə Zəzagəla Wakitə Anja Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun) (New Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Matal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

03efbf2f-98ca-5534-8610-0be3a8c4b974